

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K., poi leta 2 K. in za četr leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 6 K., za druge izvenavstrijske dežele 8 K. Kdor hodi sam po njega, plača na leto samo 3 K. — Naročnina se pošilja na: Uredništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dospošlja do odpovedi. — Urdništvo „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, sprejem naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne pettigrste za enkrat 18 vin., ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 12 vin. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naznana“ stane beseda 5 vin. Parte in zahvale vsaka pettigrsta 24 vin., Izjave in Poslano 36 vin. — Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Nezaprte reklamacije so poštine proste.

Obmejni boji z Italijo.

Italijani niso nikjer prišli preko naših postojank. — Vsi spopadi ob koroški meji brez uspešni. — Na Goriškem je posegla vmes naša težka artilerija. — V mesecu maju bilo 263.000 Rusov ujetih, 231 topov in 478 strojnih pušk uplenjenih. — Obleganje Przemysla se nadaljuje. — Italija dobi od trosporazuma 5 milijard lir posojila. — Trosporazum obljudbil Italiji celo našo jadransko obal. — Le eno pristanišče bi morala Italija odkazati Srbiji.

Rusija za mir?

Graška „Tagespost“ z dne 28. maja piše: V zadnjem času se je tudi mnogo govorilo o posebnem miru med Avstrijo, Nemčijo in Rusijo. Pogajanja se vrše baje v Kodanju. Te govorice so le prazna slama. Le eno jedrce resnice je v njih, v kolikor se namreč nanašajo na izpremenjeno razpoloženje v Rusiji. Za to je mogoče, da se te govorice v nedaleki bodočnosti uresničijo, kajti Rusija se nahaja ravno vsled nastopa svoje nove zaveznic napram svojim balkanskim prijateljem v tako mučnem položaju. Vsaj Srbi so bili najbrž malo oduševljeni, ko so izvedeli za jadranski in sploh celi politični načrt Italije. Kakor je videti, dozorevajo povsodi prav čudne stvari, ki so s sijajnimi poročili z raznih bojišč v razumljivi zvezi. Se par takih tednov, kakrsni so bili pretekli širje, in lep kos modrega neba zasiže nad nami.

Rusija uči Italijo.

Ruski zunanj minister Sasonov se je napram petrograjskemu poročevalcu italijanskega lista o vojski sledeče izrazil:

Italija bo podedovala velik del trgovskih zvez, ki sta jih imele dosedaj na Balkanu Nemčija in Avstrija. Korist Italije torej zahteva, da stopi v prijateljske odnošaje z balkanskimi narodi. Pridobiti si mora ljubezen in naklonjenost Srbije! Rusi upajo, da so Italijani svojo politiko z ozirom na Balkan prikrojili tako, da se bodo spoštovale narodne težnje balkanskih narodov.

LISTER.

Novo bojišče.

Novo bojišče obsega južne dele nadvojvodin Zgornje in Dolenne Avstrije, pokneženo grofijo Tirolsko s Predareškim, vojvoždino Solnograško, Štajersko, Kranjsko ter Primorsko. V Italiji pridejo v poslov pokrajine Gornje in Srednje Italije.

Ker je pričakovati, da se vojska najbrže ne bo razširila preko neposrednih obmejnih dežel, naj omenimo tu le one dežele, kjer se bodo najbrže vršila prva večja podvzetja.

Tirolska se skoro nima baš sovražnega, vpada. Tu kakor na Goriškem se bosta najbrže oba dela omejila na brambo meje. Zato pa je Primorska že od nekdaj predmet najsrčnejših italijanskih želja. Tu bo veliko vlogo igral naš Kras.

Goriški Kras.

Severni Kras obsega Trnovski gozd nad Goričo med Sočo, Vipavo in Idrijo. Visok je povprečno 800–900 metrov, zelo gozdnat in še precej dobro naseljen.

Jugozahodni del je do 1200 m visoka planota, precej goličast in slabo naseljen. Obronki so primerno visoki, strmi in skalnati. Iz Gorice vodi le ena večja, vojaško pomembna cesta na Trnovski gozd in to je cesta skozi Solkan pod Sv. Goro. Na Prevalu se razcep: ena vodi naravnost v Trnovski gozd, a druga pa skozi Grgarski kotel na Čepovan in od tod preko Vrat izpeljana nova cesta do postaje Sv. Lucia na levem bregu Idrije.

Italiji se od ruske strani ni treba nič batiti. Minimo morska, ampak celinska moč, a Adria je notranje morje, ki nas ne zanima. S posestjo Valone, Pole, Otrante in Benetk je Italija gospodar Aduje. Ruske in italijanske koristi gredo vsporedno, a vsaka po svoji lastni poti.

Črno more je rusko morje in mi nikač ne moremo priznati, da bi se ključi do tega morja nahajali v rokah kake barbarske dežele, kakor je Turčija. Dokler so ti ključi v lasti Turčije, bo to imelo vedno slabe posledice za rusko trgovino. — Ker so nam Dardanele zaprte, trpi Rusija ogromno škodo. To se mora nehati. Rusi bomo imeli Dardanele odprte za vse, kajti to bo v naši lastni koristi. In trgovina skozi Dardanele bo za vse jednak prosta. Rusija bo prevzela jamstvo za red in varnost paroplovje po Dardanelah.

Z ozirom na sedanji mednarodni položaj je izjavil Sasonov, da sedaj ni verjetno, da bi sovražniki trosporazuma, Avstrija, Nemčija in Turčija, dobili ojačenj po novih zaveznikih. Ko je časnikar omenil poseben mir med Rusijo in Avstrijo, o katerem govoriti italijanska zelena knjiga, je izjavil Sasonov: Na vsak način je poseben mir med Rusijo in Avstrijo izključen. Vsi trosporazumski zaveznički z Italijo vred soglašajo v tem, da se mora vstrajati pri londonskem sklepku z dne 4. septembra 1914, po katerem je vsak poseben mir izključen. Italija se je namreč že temu sklepku trosporazumnih držav pridružila.

Vojška bo trajala tako dolgo, dokler ne bodo dani pogoji za sklep trajnega miru. Za sedaj pa še bo vojska trajala dolgo časa in boji bodo še tudi na-

Nadaljevanje Trnovskega gozda je Hrušica. To je redko naseljena, zelo gozdnata planota, ki ima več vrhov in grebenov do 1000 m. (Na Hrušico vodi lepa cesta od Ajdovščine skozi Col ter dalje proti Logatcu.)

Kranjski Kras.

Za Hrušico pride kranjski Kras, ki je le deloma nekaj goličast. Doline so zelo rodotivne. Razteza se proti jugozahodu do Hrvatskega.

Tržaški Kras.

Mnogo nerodovitnejši je tržaški Kras, čeravno je le do 300 m visok. Obdelane so le doline, gornji del je goličast, malo pogojzden. Vzporedno zgrajene ograje iz naloženega kamnja, gosto grmičevje ter globoke doline bodo zelo ovirale sovražnika pri prodiranju, če bi se mu posrečilo priti na Kras skozi Istro ali od Furlanije. Zato pa je Kras toliko ugodnejši za brambo. Številne poti so zelo kamenite, prehodi med kamenitimi mejami zelo ozki. Zato bi se kolone voz in topov tu le težko pomikale dalje. Manjka pa tudi pitne vode, posebno v poletju. Domačini si pomagajo s kapnico, a vojska bi jo popila v enem samem dnevu. Kapnica, ki so jo domači vajeni, je za nje užitna, tujec pa povzroči lahko črevesne bolezni, ker filtrir nimajo povsod.

Istrski Kras ali Čičarija.

Od Divače dalje se prične takozvana Čičarija. To so kraški in istrski hribi, posejani s kamenitimi pašniki in bukovimi gozdčki. Doline rek so tu zelo globoke, do 100 m, in strme, kar je velika ovira v vojaškem oziru.

dalje zelo krvavi. Sovražnik (Avstrija in Nemčija) je še močan in radi tega mora biti trosporazum pripravljen za velike napore, ki ga še čakajo v tej strašni vojski.

Srbija ni zadovoljna.

„Kölnische Zeitung“ poroča: Srbski ministrski predsednik Pašić je izjavil poročevalcem italij. listov:

Zdi se mi, da gredo Vaši načrti predaleč in da se bodo iz tega razvile težkoče pri sporazumu s trosporazumom. Vi bi se ne smeli ustavljati upravičenim težnjem Srbije, za katere je ta pripravljena še žrtvovati. Zanašam se, da Italija ne bo zatajila narodnostnega načela, na katerem sloni njeno edinstvo, zgodovina njenih bojev za neodvisnost omike.

Po sprejemu je prišlo med nekaj italijanskim časnikarjem in Pašičevim adjutantom do razburjenega nastopa. Pašičev adjutant je glasno in razburjeno izjavil, da se Srbija nikdar ne bo odrekla Dalmaciji ter pristavil: Le povejte to v Italiji vsem in povsod!

To poročilo je posnela „Kölnische Zeitung“ po turinski „Stampi“. Brez ozira na to al' je resnično ali ne, nam kaže, da je sloga v trojtem sporazumu ravno vsled nastopa Italije še bolj omajana, kakor poprej. Da bo pa ostala Dalmacija „medvedova koža“, za to bodo poskrbele naše čete in naše ladje.

Kaj bo z Rumunijo?

Francozi snubijo Rumunijo.

List „Petit Parisien“ spodbuja Rumunijo, naj sklene z Rusijo in Srbijo zvezo.

Reke.

Istrske reke so večinoma hudourniki. Večje važnosti je Soča, ki izvira v Trenti pod Triglavom. Njena struga je obdana od vseh strani od silno strmih, skalnatih sten. Tako si dela med skalami pot do Solkanu, kjer se dolina nenadoma odpre. Tu vodi čez Sočo znameniti solkanski most, eden najlepših in najzanimivejših v Evropi. Kakor rečeno, je Sočina struga in dolina v gorenjem teknu zelo ozka. Le pri Bovcu, Kobariju in Tolminu se dolina razširi v precej velik kotel. Pri Sv. Luciji priteče v Sočo Idrija.

Od Gorice dalje postaja Sočina struga vedno širja, posebno po Podgorje dalje. V Furlaniji je struga že do 150 metrov široka, med tem ko je njeni širina pri Gorici le 50 m. Pri Sovodenjah pod Krasom priteče vanjo Vipava. Ker je struga tu tako široka, zato je voda tam plitvejša in ob suhem vremenu je ni težko prebresti, posebno pri Gradiški. Ob deževnem vremenu pa se njen peščeni prod spremeni v veliko jezero.

Zadnja leta je Italija svoji izhočni meji posvečala izredno pozornost. Vojaške in civilne odredbe italijanskih oblasti na izhočni meji kažejo, da misli Italija tu napadalno postopati.

Soška dolina bo — soditi po vsem, kar se je že zgodilo in kar se godi — pozorišče velikih in krvavih bojev. Biser Goriške, naši lepi planinski kraji, naša krasna Brda in Vipavska dolina, bodo morali biti pozorišče morda najljutejših bojev za bodočnost Evrope in našega naroda.

Francoški politik Clemenceau pa toži, ker pogajanja med Italijo in Rumunijo niso dovedla do nobenega uspeha. Zapreke bi se morale na vsak način odstraniti. Majhni kosi zemlje so brez vrednosti nasproti velikim koristim, ki so v nevarnosti. (Pod majhnim kosom zemlje je gotovo misljena Besarabija, katere Rusija očvidno noče Rumuniji odstopiti.)

Vojška parada v Bukareštu.

Graški listi poročajo iz Bukarešta dne 26. maja: „Universul“ poroča: Kralj si je danes ogledal vojaške čete. Rumunija se pogaja s trosporazumom.

Kaj pravi Grška.

Vladi blizu stoeče časopisje je mnenja, da nastop Italije ne bo uplival na stališče Grške, ki ne more prav nič zamuditi, dokler so Dardanele v turških rokah.

Sicer pa je vojna napoved Italije še bolj poostnila že itak Italijanom sovražno razpoloženje in še bolj potrdila nezaupanje v italijansko politiko. V slučaju, da bi Italija še nadaljevala svoje načrte v Albaniji in celo posegla po Mali Aziji, tedaj bi morala Grška, tako se govorji, stopiti iz svoje nepristranosti ter se obrniti proti Italiji.

Bolgarija čaka.

V „Utru“ zatrjuje ministrski predsednik Radislavov, da nima Bolgarska nobenega povoda, svojo politiko uravnati po oni Italije. Bolgarija nima nobene skupne zadeve z Italijo. Javno mnenje Bolgarske, čije nepristranost ostane neizpremenjena, zanimalno, bolj razmerje Rusije in Srbije.

Bolgarija ima četverno željo: da dobi od Rumunije nazaj Dobručo, od Srbije in Grčije pa Makedonijo, od Turčije pa Odrin in ugodno mejo proti Carigradu. Ako se pogajanja, ki se sedaj vršijo med Bolgarijo in Turčijo, srečno končajo in se Bolgarija popoloma zadovolji, potem še ostane nadalje močan profutež proti Rumuniji in Grčiji, obenem pa Srbom neprestana nevarnost za hrbotom.

Italija in Turčija.

Stik med Italijo in Turčijo še vedno ni, kakor se poroča iz Lugana, pretrgan. Turški poslanik v Rimu Naby-beg je bil še 26. maja pri italijanskem zunanjem ministrstvu. Vest, da je že odpotoval, torej ni resnična.

Nemčija in Italija.

V listu „M. N. N.“ čitamo: Diplomatične zveze med Nemčijo in Italijo so prekinjene, toda Italija nam še ni napovedala vojske ter je baje tudi ne namerava napovedati. Verjetno je to-le: Italija ve, da bo pri napadu na Avstrijo zadela tudi na nemške čete. Najbrž hoče počakati na ta spopad, ki bi ji nudil vzrok za vojno z Nemčijo. S tem bi le vredno zaključila svojo trozvezno politiko.

Avtstrijsko-italijansko bojišče.

Maribor, 31. maja.

Kar se godi sedaj ob celi naši meji proti Italiji, so le majhni spopadi, s katerimi hočejo Italijani izvedeti za naše postojanke in njih moč. Značilno je, da so Italijani povsod zbežali, kjer so jim dali naši smodniki poduhati. Ako je cela italijanska armada tako pogumna, bomo ž njo kmalu gotovi. Vojni strokovnjaki pravijo, da od italijanske infanterije zares ni veliko pričakovati. Kakšna je artilerija in tehnične čete (pionirji, saperji, železničarji, letalci itd.), se bo kmalu pokazalo. Italijanska kavalerija je maloštevilna in tudi sedaj pri gorskih bojih ne pride v poštev.

Najbrž bo prišlo do večjih bojev na Goriškem, kjer je, kakor smo že poročali, najprej vkorakala kavalerija. Njej so sledile druge čete. Opomniti je treba, da, kjerkoli so sovražne čete udrle čez mejo, naša meja ni bila zavarovana, da torej od vsega početka ni bilo niti v našem načrtu, da bi branili mejo ob tehotkah. Za to govorijo vojaški oziri.

Na morju se, odkar je naša mornarica naredila pogumen napad na izhodno italijansko obal, ni zgodiло nič posebnega. Le pri Trstu je pred vhodom v tržaško pristanišče v soboto dne 29. maja neka velika sovražna ladja zadela ob mino ter se potopila.

Razvoj vojske z Italijo.

Na suhem.

Dne 27. maja: Na Tirolskem je začel sovražnik jugozahodno od Tridenta s težko artilerijo obstreljevati več obmejnih utrdb. Pri Kapriju v dolini Kordeple so naše strojne puške uničile dva italijanska bataljona. Na Koroškem je streljala sovražna artilerija brez učinka. Na Goriškem so Italijani na več krajin prekoračili mejo. Kjer so dospeli do naših postojank, so bili vrženi nazaj.

Dne 28. maja: Na Tirolskem so prekoračili italijanski oddelki mejo na več točkah. Trčili so

dosedaj le na nekatere naše orožnike in opazovalne patrulje. Težka artilerija je nehala obstreljevati naše obmejne utrdb.

Dne 29. maja: Na Tirolskem so italijanske čete dosegale do obmejnih krajev Alja (zadnja večja tirolska železniška postaja proge Bocen—Verona) in Primör (leži na južnoizhodni tirolski meji). Na Koroškem so se pričeli manjši boji. Pri Kobaridu (ob gornjem toku Soče, južnozahodno od Triglava) so naši razkropili italijanski bataljon, pri Plavi (ob Soči severno od Gorice) smo odbili napad sovražnega vojaškega oddelka, severno od Gorice pa smo odbili petkrat ponovljen sovražni napad.

Dne 30. maja: Na Tirolskem so Italijani zopet začeli obstreljevati naše utrdbne na gorski planoti Folgaria—Lavarone. Sovražni oddelki so ukorakpi že v Kortino. Njihove prednje straže pa so zbežale, ko je padel prvi strel iz topa. Na Koroškem so se ničesar pripetilo. Na Primorskem ni napadel sovražnik višine na severni strani Gorice. Naše patrulje so brez truda odbile italijanske poskuše, prekoračiti pri Tržiču reko Sočo.

Na morju.

Dne 27. in 28. maja: Nobenih poročil.

Dne 29. maja: Pred vhodom v tržaško luko je velika sovražna ladja trčila ob mino ter se takoj potopila.

Dne 30. maja: Nobenih poročil.

V zraku.

Dne 27. maja: Dva avstrijska zrakoplova sta se pojavila nad Gardskim jezerom (južno od Tirolske). Zrakoplovec sta plula na poizvedovanje kakih 10 km južno od tirolskega mesta Riva. Oba sta se srečno vrnila. — Isti dan se je zopet pojavil avstrijski zrakoplov nad Benetkami in vrgel več bomb bližu plinarne. Vrgel je tudi veliko število pušic na mesto. Razrušil je 4 hiše, usmrtil 19 oseb in jih nad 80 ranil.

Dne 28., 29. in 30. maja: Nobenih poročil.

Naš poveljnik proti Italiji.

Cesar je imenoval generalnega polkovnika nadvojvodo Evgena za vrhovnega poveljnika avstrijskih čet proti Italiji.

Italijanski poveljnik.

Vrhovno poveljstvo italijanske armade proti nam je prevzel kral Viktor Emanuel in se je že podal v vrhovni vojni stan. Kraljeve posle v Rimu bo med tem vodil njegov stric po materi, vojvoda genovski Tomaso di Savoia. Ker je kralj Viktor Emanuel nezmožen za vrhovnega poveljnika, bo njegovo nalogo opravljal že imenovani načelnik generalnega štaba Kadorna.

Cesar se zahvaljuje mornarici

Za junaški izpad naše mornarice v prvi noči vojske dne 24. maja je cesar poslal admiralu Hausu zelo laskav brzojav, ki se glasi:

Castitam Vám, ljubi moj admirál, in mojí pod Vašim mnogoizkušením vodstvom stoeči mornarici na odgovoru, ki se je daleč čul in ki ste ga takoj po vojni napovedi Italije dati z Vašim drznim sunkom proti sovražni obali. Pri vseh Vaših daljnjih dejanjih Vas spremljajo moje najboljše želje in moj blagoslov.

François Jozef.

Pomen napada našega brodovja na italijansko obal.

Vojni strokovnjaki pišejo o prvem napadu našega vojnega brodovja na italijansko obal sledenje: V razdalji 570 km je naše brodovje obiskalo italijansko obrežje med Benetkami in Barletto, razrušilo važne vojaške naprave in napravilo veliko materijelno škodo. Ne glede na velik materijelen uspeh je napad dokaz za ofenzivno silo naše mornarice in izraz podjetnosti naših vođiteljev brodovja. Največja važnost pa leži v obstreljevanju glavne železniške proge ob izhodni italijanski obali, v razrušitvi železniškega mostu pri Senigalliji čez reko Sinarka in poškodovanju važnih naprav pri Jakinu in Kiaravalle. Iz južne Italije vodi le malo prog na bojišče. Če pomislimo, da se pri Raveni v mirnem času nahaja ena, pri Jakinu in Bari po dve, pri Kieti ena pehotna divizija, ki imajo na razpolago samo eno železniško progo za prevoz na bojišče, potem vidimo, da je napad naše mornarice razvrstitev italijanske armade občutno zadel, ker bo ta železniška proga stalno ogrožena od našega brodovja, bodo moralni Italijani to važno dovozno železniško progo opustiti ali pa za njeno varstvo uporabiti znatne dele svojega brodovja, ki bodo na ta način odpadli za skupna podvzetja.

Italijanski načrti.

Grški list „Hestia“ poroča, da bodo italijanski podmorski čolni najbrže (!) napadli vojno luko Polo. — Dalje pošlje Italija čete v Črnogoro, da osvoje Kotor in ojačijo črnogorsko fronto proti južni Dalmaciji.

Naša meja proti Italiji.

Naša meja proti Italiji gre od Švice do Pontabla preko Judikarij, Tridentskih, Fazanskih in Karnskih alp. Samo po visokem gorovju. Šele zapadno od Soče se visoko gorovje pričenja umikati ter se od Gorice dalje spremeni v kraško planoto ter istrsko

gricjevje. Zato pa je kraško ozemlje grozno težavno za premikanje vojaških čet. Na celi fronti od Švicarske meje do Trsta, ki meri okrog 500 km, obvladujemo vse prelaze.

Le malo je dolin, skozi katere vodijo iz Gornje Italije dohodi do naših grebenov. Na zapadu skozi dolino Ade preko Bormia do Stilserjoch; od Valle Camonisa čez Ponte di Legno do prelaza Tonale; ob Brescie čez Rocca d'Anfo in jezero Idro do avstrijske meje pri Ladrone; ob Gardskem jezeru v Rivo in Torbole; skozi ozko dolino Adiže do Avie in Ale.

Nadaljni važni dohodi so: Od Vicenze preko sedla Fugazza proti Roveretu kakor tudi preko Arsiera skozi dolino Astike na planoto Lavarone; ob Bassana ob železnicu skozi dolino Brente čez Primolano v dolino Sugana, izhodno od tod v Fierae di Primiero. Od Beluna vodijo težki dohodi skozi dolino Cordevole v Moenu in Pievo; pa tudi skozi dolino Pijave v Cortino d'Ampezzo, Landro ter na sedlo Kreuzberg.

Iz doline Taljamenta so najvažnejše ceste na prelaz Plöcken, po dolini Bele na Pontabelj in Naborjet ter po dolini Raccolana na Predil.

Iz Vidma vodi v Soško dolino Nadižka dolina do Kobarida. Manjši prehodi so iz Rezij na žago pri Bovcu ter od Čedadu čez Kanalske hribe na Kanalsko.

Meja med Korminom in Cervinjanom je odprta. Italijanske utrdbne ob meji.

Svoj čas je branil gorenjo Italijo znamenit trdnjavski četverokot Verona, Mantova, Piacenza in Brescia, ki je leta 1848 posebno dobro došel Radeciju. Istotako je morala nova Italija brambo svojih meja položiti v gore, gorske ceste in sedla, ki vodijo iz Tirolskega, Koroškega in Goriškega v Lombardijo in Benečijo.

Prvo, na kar je morala Italija misliti, če se je hotela omejiti le na brambo, da prepreči sovražniku dohod v dolino Pada. Toda irredentistična misel, ki ni živila le med ljudstvom, ampak tudi med vojaštvom, je v Italijanih neprenehomoma budila načrte, vredni na Tirolsko.

Kdor zasleduje avstrijsko mejo od Stilserjocha do Jačrana, mora priznati, da trikot južnih Tirol, ki kakor jezik moli v Italijo, pomeni za Italijo veliko neprisetnost. Zdi se, da se je Italija s svojimi utrdbami skušala zavarovati pred tem klinom. Ceste, ki vodijo v Italijo, preko Stilserjocha in prelaza Ponale, so podminirane, da jih je mogoče takoj razstreliti. Bramba se ne omejuje na to, marveč je Italija še z drugimi sredstvi hotela doseči, da bi morda ne bilo potreba uničevati lepih alpskih cest.

Zato vidimo pri Bormio artilerijsko postojanko za topove najtežjega kalibra. Enako je pri Ponte di Legno, severno od prelaza Ponale, težko armiran fort (utrdb). Med Ortlerjem in Adamello vodi le ena večja cesta, ki pride v vojaškem oziru v poštev, to je ravno ona čez prelaz Ponale. Ta je že z zgoraj navedenimi deli krita. Toda Italijani so zaprli še dolino Ogglio pri Edolu z nadaljnjo močno baterijsko postojanko.

Kdor hoče zapreti kako gorovje, mora zapreti doline, po katerih se vijejo vozne ceste in poti. Nobena armada pa ne more brez cest upati na kakšen uspeh.

Tako je dolina Chiesa pri Rocca d'Anfo ter dolina Adiže pri Ripoli-Ceraino zaprta z utrdbami, vdelanimi v skale.

V Dolomitih zapira več utrdb dohod sovražniku v dolinah Astike, Brente in Pijave, to so ceste, ki vodijo naravnost v velika mesta Treviso, Benetke in Vicenza, Padua. Ta del je izvrstno krit. To pa tudi zato, ker se med Feltre in Bellunom nahaja veliko vojaško zbirališče.

Ob Pijavi navzgor so zelo močni forti pri Pievi di Cadore in Vigo, ki branita gorenji tok rek Pijave in Taljamenta.

Do leta 1904 so menili, da je dovolj, da se uničijo in razstrele ceste. Tedaj pa so prišli do drugega prepričanja in zato so sklenili, da napravijo naslednje nove utrdbne:

1. Stalen fort se napravi pri Ospetaletto, da zapira dolino Taljamenta.

2. Pri Forni-Avolti napravljene utrdbne naj zapirajo vse dohode v dolino gornje Pijave in gornje Taljamenta, ki pridejo od Zilje čez prelaz gore Plöcken.

3. Pri Pontebi topovske postojanke in pri Chiussi forte permanenten fort, ki naj zapira dolino Bela (Fella) in Raccolona.

4. Iz Soške doline vodi ena glavna cesta ob Nadiži. Določen je en fort pri Stupici v Beneški Sloveniji (kake pol ure od Kobarida), pri Čedadu, Monzane in utrjen most pri Lastisani. To je bilo sklenjeno leta 1904, danes je skoro gotovo vse končano.

Iz teh varnostnih naprav italijanskih je torek razvidno, po katerih črtah se bo vršil nastop italijanskih čet proti naši armadi. Glavne ceste so tedaj skozi dolino Adiže, Taljamenta, Pijave in Brenta. Vse vodijo na Beneško.

Do leta 1904 ondi zgrajene utrdbne nikakor niso smatrati za moderne. Kažejo tudi preveč navpičnega zidovja. Pozabiti pa ne smemo prvič, da so se od leta 1904 forti deloma spopolnili; drugič pa, da tudi manj moderna utrdba pri dobrem topništvu in ugodni legi lahko zelo ovira napadalcu.

Dosedanji boji z Italijo.

Svicarski „Berner Bund“ poroča o dosedanjih spopadih na tirolski in koroški meji ter meni, da bo to ozemlje za Italijane tem nevarnejše, čim več ga bodo imeli za hrbotom. Vojaškega pomena nimajo dosedanji dogodki nobenega.

Kaj pravijo Italijani.

Iz Curiha poroča: Prodiranje Italijanov na Furlanskem je vsled velike vode zelo otežkočeno. Italijanski vojaški krogi pravijo, da so avstrijske utrde ob Soči jako močne. Italijanski listi poročajo, da je ogenj naših topov na goriški fronti izredno močen in izbornu učinljiv.

Veliki italijanski možnarji.

Iz Haaga se poroča, da pripovedujejo angleški listi, da imajo Italijani izborni artilerijo. V boju proti Avstrijem uporabljata sedaj italijanska armada že možnarje, katerih cevi imajo premer 38.5 cm.

Nemški katolik o Italiji.

Poslanec Ercberger, član katoliškega centruma v nemškem državnem zboru, ki je bil do izbruha vojske v Italiji, piše: Kdor je videl, kako so italijanske čete večinoma s prikriti in odkrito nevoljo korakale v boj in kdor je videl solnčnojasno navdušenje naše mladine 12 ur pozneje, zanj je dognano, na kateri strani je moč in na kateri je pravica. Italija vodi vojsko, ki jo hočeta vlada in kralj, ali večina italijanskega ljudstva je mrzla ali celo nasprotna.

7000 Italijanskih dezterterjev.

Svicarski list „Tagesanzeiger“ poroča, da se je nahajalo do dne 28. maja v Švici skupno več kakor 7000 italijanskih vojaških ubožnikov. Tudi drugi listi poročajo, da italijanski vojaki trumoma uhajajo čez mejo v Švico.

Italija zaprla Adrij.

Italija je proglašala nad Jadranskim morjem blokado, to se pravi, prepovedala je ladjam prostvo vožnjo po Adriji. Italijani so vradno razglasili, da se blokada razteza od Benetk pa do otrantske morske ožine (med južno Italijo in grškim otokom Krf). Zaprte Adrie je samo prazen italijanski bay-bay. Italijani nimajo sedaj v Adriji toliko brodovja, da bi mogli s proglašeno blokado Avstrijem kljubovati. Pač pa so z blokado zadeli Grčijo. Na Grškem so tako vznemirjeni, ker je s tem prizadeta tudi albanska obala, ob kateri so Grki zasedli albansko pokrajino Epir.

Celotna blokada Adrie je trajala samo dva dni. Grki so bili namreč radi blokade albanske obale sčisto razburjeni in vznevlojeni nad Italijani. Kakor se poroča, so sedaj Italijani vmejili blokado samo na otoke del Adrie, kamor sega avstrijsko ozemlje.

Italijanski mornarji na suhem.

Italijanska vojaška oblast je odredila, da se mornarji-rezervisti letnikov 1876 do 1882 uvrstijo v armado na suhem. Pod orožje so na Italijanskem voklicani rezervisti do 39 leta. Pripravlja pa se baje, še vpoklic mož starih do 42 let.

Kaj je trosporazum obljudil Italiji.

Iz dobro poučenega virja se navajajo sledeče posameznosti o zavezniški pogodbi, sklenjeni med Italijo in trosporazumom. Pogodba, ki je bila sklenjena in podpisana v Parizu dne 24. aprila, vsebuje sledeče točke:

1. Italija dobí posojilo 5 milijard lir.
2. Anglija jamči Italiji za kredit v znesku 500 milijonov lir za nakup streliva v Ameriki.
3. Italiji se zajamči kredit v znesku 300 milijonov lir, da si nakupi živil v Ameriki.
4. Francija mora dati Italiji gotovo število težkih topov iz Creuzotove tovarne.
5. Trosporazum jamči Italiji, da bo dobila Italija znano ozemlje, med drugim vso Adrijo, izvzemši Bar in pristanišče, katero si izbere Srbija.

Italijanska kraljica Jelica.

Znano je, da je bil italijanski kralj začetkom vojske še pri najboljši volji, da pošteno zdrži zavezništvo z nami in Nemčijo. Nasproti našim diplomatom se je celo hvalil: „Savoje ne izdaja!“ Toda kralj Viktor Emanuel je kakor telesno tako tudi duševno slabič. Zanima se samo za svojo zbirko penez, ki je najbogatejša na svetu. Po cele tedne čepi in brska v njej ter se ne briga ne za rodbino, ne za vladu. Ni čudo torej, da ima lepa in tudi duševno bogato nadarjena kraljica Jelica na dvoru velik upliv. Kraljica ni pozabilna, da je Crnogorka, in previdno, toda s časom vedno bolj odločno je kazala, da je njej prav malo manza zavezništvo in besede njenega moža. Pri vsakem porazu, ki so ga doživelji Crnogoreci, pri vsaki bombi, ki je padla v Cetinje, je hujskala svojega moža in njegovo okolico proti Avstriji. Kralj Viktor Emanuel

se ji seveda ni mogel dolgo ustavljal in tako se je zgodilo, da je postal nezvest svojima starima zavezniškoma in obrnil orožje proti njima.

Darilo za prvo avstrijsko zastavo.

Milanški trgovec Rudolf Subert, kojega ime kaže odpadnika in izdalca, je dal 1000 lir za istega vojaka, ki bo uplenil prvo avstrijsko zastavo.

Francoski komedijant.

Francoski zunanjji minister Delkase je pri pojedini v pariskem robovžu napil „netrešenim“ mestom Strasburg, Mec, Trident in Trst. Minister Delkase je žid, ravnotako kakor italijanski vojni hujškač d'Annunzio, o katerem je dokazano, da je celo poljskega ždovskega pokolenja in se je prej imenoval Rapaport.

To so poštenjaki!

Clan italijanske gospodske zbornice Eugenio Viali je izdal oklic, v katerem poziva italijanski narod, naj nabira denar, da se Oberdanku, ki je izvršil morilni napad na našega cesarja, v Trstu postavi spomenik. Sam je daroval 500 lir. Sedaj še naj začnejo Srbi nabirati za spomenik Principu, in potem bodo smeli učenjaki učiti nov nauk, da se človek zamore razviti tudi v bestijo.

Italijanski škofje proti vojski.

List „Kölnische Volkszeitung“ poroča, da se je nekaj dni pred vojskino napovedjo predložil kralju in vladu ugovor italijanskih katoličanov: zoper vojsko, katerega je podpisalo šestdeset škofov in nadškofov. Vseh je približno 90. Framasone to tako bode in zato so hoteli skrajna razširiti nasprotno vest. Sedaj so postavljeni na laž.

Nemiri v Italiji se polegajo.

V Rimu so delači opustili štrajk, ker se jim je ugodila zahteva po večjih plačah. Tudi v Milanu se vrača mir. V milanskem pokrajinskem zboru se je socialist Agostine izjavil proti vojski. Milanski premožnejši meščani se vendar bojijo novih nemirov in v velikem številu zapuščajo Milan in biežijo v Švico.

Italijani se v Tripolisu umikajo.

Uporni mohamedanski rodovi v Tripolisu so se začeli močno gibati. V deželi, v kateri je že poprej tlelo, prišlo je zadnji čas večkrat do bojev med uporniki in italijanskimi četami. Ko pa je izbruhnila vojska med Italijo in Avstrijo, se je upor še bolj razširil, posebno v notranjih delih dežele. Dne 26. maja so uporniki uničili celit italijanski polk, in sicer tistega, ki je sestavljen iz Rimjanov. Italijanske vojaške čete so se pred dnevi iz notranjosti Tripolisa umaknile v dobro zavarovanje postojanke blizu obrežja.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Maribor, 1. junija.

Središče bojev v Galiciji je sedaj prostor od Jaroslava ob Sanu (severno od Przemysla) mimo mesta Radymno, Przemysla, Samborja, Drohobycja in Stryja (južno od Lvova). Najhujši boji se vršijo med Sieniavo in Jaroslavom ob reki Lubaczovki (pritok Sana na izhodnem bregu). Na ta prostor so vrgli Rusi zadnje dni zelo mnogo svežega vojaštva. A naši se jim krčevito ustavljam. Edino pri Sieniavi se je nemška Makensenova armada dne 27. maja morala naglo umakniti pred rusko premočjo na zahodni breg Sana. Rusi so se polstali 6 topov. A ta poraz nima nikakega upliva na ostalo fronto.

Naš armadni obroč vedno trdneje oklepa trdnjava Przemysl. Rusi imajo še edino železnično Przemysl-Grodok-Lvov v svoji posesti. A promet je na isti ustavljen, ker naši topovi obvladujejo celo progo. Tudi železnicu Jaroslava v Rusovske načasi v daljavi 18 kilometrov obvladujejo. Raditega Rusi ne morejo pošiljati novih čet svoji armadi ob Sanu na pomoč in obenem tudi ne morejo poslati skoro od vseh strani obleganemu Przemyslu novih ojačenj. Naši težki topovi že tedne dni bruhači ogenj na przemyslske utrbe. Ali bo mogoče Avstrijem v bližnjih dneh priti zopet v posest te važne postojanke, se še danes težko reče. Rusi pa sami priznavajo, da je spadete Przemysla oddelena suda Galicije.

Na prostoru med Przemyslom, Lvovom in Stryjem je v teku velika bitka. Vojni poročevalci pravijo, da so naši pri Stryju in Drohobycju zasedli zelo važne višine.

V jugozahodni Galiciji in Bukovini sta obe armadi do dobra zakopani v močne opeke. Boj na tej črti miruje.

Hindenburg ogrožuje sedaj od dveh strani močno rusko trdnjavovo Kovno (običajno Njemen, severnoizhodno od Mazovskih jezer). Manjši boji se vršijo ob Dubisiter med Libavjo in Ščavljem na severnem Ruskom.

Naša težka artillerija pred Przemyslom.

Naši 30.5 cm topovi so že dospeli pred Przemysl in so začeli pozdravljati trdnjavovo. Naše čete obdajajo trdnjavovo v obliku podkve. Naša artillerija ne obstrelije samo trdnjavovo, ampak tudi cesto proti Grodiku in železnicu Dordžaj ni opaziti, da bi jo hoteli Rusi že iz trdnjave odkuriti. Za beg imajo samo

eno pot na razpolago, ki pa je že tudi pod artilerijskim ognjem.

Obstreljevanje Przemysla.

Iz Petrograda se uradno poroča: Ker je sovražnik dobil na južnoizhodni fronti novo pomoč, so se naše sprednje čete umaknile proti Wiszniji. Sovražnik obstrelije vse przemyslske utrbe.

Upravitelj Galicije se umika.

Iz Petrograda se uradno poroča: Rusko vrhovno upraviteljstvo Galicije se je preselilo iz Lvova v Brody.

In zasebna poročila pravijo, da je v Lvovu radi avstrijsko-nemškega prodiranja zavladalo nepopisno razburjenje. Ruski trgovci prodajajo blago pod ceno in bežijo.

Ruska poročila.

Ruski listi sedaj priznavajo, da je avstrijsko-nemška armada prebila rusko bojno črto ob spodnji Visli, Sanu, Przemyslu, Samborju, Dnjestru in zgornjem Prutu. Zato mora biti sedaj glavni cilj ruskega vojevanja, da zadostao ščitijo Lvov. Ako bi moral Lvov zapustiti, bi bila cela ruska armada v nevarnosti.

„Rusko Slovo“ objavljuje trajno smolo hrabre ruske armade in pravi, da ruska opazovalna sredstva niso bila zadostna in da niso opazila moči, ki so jo zbirali Avstriji in Nemci. Nadalje je gotovo, da avstrijsko-nemška artillerija nadkriljuje rusko. „Rječ“ pa pravi, da povzroča avstrijska artillerija, kjer koli nastopi, pravi strahi sovražniku.

Velikanski plen.

Berolinski list „B. Z. a. M.“ je izračunil, da je avstrijsko-nemška armada do zdaj odvzela Rusom nad 3000 strojnih pušk, kar bi pomenilo, da je 8 do 9 armadnih zborov izgubilo svoje strojne puške. Seveda nastane vprašanje, koliko so jih ruske tovarne mogle zopet nadomestiti.

Rusko razpoloženje za mir.

Ruski list „Semščina“ priznava, ne da bi ga cenzura oviral, da se Rusija sporazume z Nemčijo.

Nemški črnovojniki.

Nemčija je te dni vpoklicala še komaj prvi poziv črnovojnikov. To dokazuje veliko vojaško moč Nemčije.

Slike iz vojne.**Slovenski zrakoplovec utekel smrti in ujetništvu.**

Jakob Fras, doma od Sv. Ruperta v Sl. gor., sedaj dodeljen c. kr. avstrijskemu zrakoplovnemu oddelku, letalna stotnja štev. 8, vojno-poštni urad št. 60, piše dne 4. maja č. g. Francu Rampre, kaplanu v Sevnici ob Savi:

Dragi! Zjutraj, dne 27. aprila, ob ½. uri, sem odplul z g. nadporočnikom proti bojni črto. Bila sva že daleč čez bojno črto nad sovražnikovo deželo kakih 2000 m visoko. Šrapneli in svinčenke so kar brane okrog naju. Kmalu opazi g. nadporočnik, da je po sovražni krogli pretrgana na levem krilu žica in da je perot predrta. Istočasno opazim tudi jaz sprejだaj na motorju, da teče olje iz posode. Nadporočnik mi takoj veli, naj obrnem zrakoplov. Bil je že zadnji čas za to, kajti začela sva že pašati navzvod. K sreči je vlekel ugoden veter. Bila sva že nad bojno črto. V tem trenotku se je še stroj najinega zrakoplova ustavil, ker je primanjkoval olja, ki je že večinoma izteklo. Nahajala sva se pa še 500 m visoko. Trudil sem se na vso silo, da spravim zrakoplov na naši strani na tla, kar se mi je konečno res posrečilo — priletel sem kakih 300 korakov za našo bojno črto ne posebno rahlo na tla. G. nadporočniku se ni nič pripečilo, a jaz sem se precej pretresel. Morali so me s samodrečem odpeljati. Danes sem že sedmi dan v postelji. Vročica me muči in tudi glava mi je zelo težka. Pa mislim, v bolnišnico mi ne bo treba rađi tega, bo že počasi boljše. Sedaj sprevidim, da mi je prav gotovo pomagala Marija in moj zvesti angel varuh, drugače bi sedaj že gotovo v tuji zemlji počival, ali se bi pa nahajal v ruskem ujetništvu.

Ali se že kaj sliši o miru? Tukaj sem ne izvemo nič. Prosim, spominjajte se me v molitvi! Tisoč pozdravov!

Pismo iz Gorice.

Slovenski častnik, ki se bojuje ob goriško-italijanski meji, sporoča svojcem v Ljubljano naslednje zanimivosti:

Gorica, 25. maja zvečer.

Kako je v Gorici? Vojska z Italijo se je pričela. Pa ne smete mislit, da smo v kakši nevarnosti... Naši nastopajo zelo previdno, sad obiljih izkušenj v Galiciji in Srbiji.

Danes sem opazoval interesanten boj naših strojnih pušk za italijansko letalo, ki je krožilo na periferiji mesta in katero so naši potem pri Gorici streli na tla. V letalu je bilo precej bomb, en častnik in njegov spremjevalec...

Pobrali smo že precej italijanskih ogleduhov in sumljivih oseb, katere posiljam naprej.

Naši ljudje se tolčajo, kakor je rekel naš general v javnem lokalju: „Glänzend.“ Vsi trdno upamo, da jih Italijani dobijo prav poštano.

Zdrav sem in naravnost vesel, da poslušam zopet to godbo, ker vem, da vsi naši strelji dobro zadevajo.

Danes je 25. maja in prepričan sem, da se govorji po Ljubljani, da je Gorica že italijanska in ne vem, kaj še. Mi pa smo še vedno tu in ravno sedaj pijemo pivo pri „Jelenu“. Pri sosednjih mizi se pogovarjajo o vojski častnikih in civilistih.

Ljudje so čudovito mirni in brez strahu. Naravnost čudno se mi zdi, da ni nobenega razburjenja. Pozdrave!

Pogum in mirno kri!

Deželnim odboru kranjski je razposlal sledečo zanimivo okrožnico, ki pravi v glavnem sledete:

Upati je, da bo naša dežela obvarovana sovražne invazije. Vendar smatra deželnim odbor kot svojo dolžnost, da za vsak slučaj določi pravec, po katerem naj se postopa, če bi kljub vsem nadam sovražna armada prišla v deželo.

Pred vsem vprašanje, kako se je obnašati v takem slučaju županu.

Nobenega povoda ni, da bi župan zapustil svoje mesto.

Nasprotno: Iz vsakega stališča je nujno pripotiti, da ostane v takem slučaju župan na svojem mestu in mimo izvršuje naprej svoje posle, ki spadajo v samostojni delokrog občinske uprave.

Isto velja za občinske svetovalce in odbornike, kajih dolžnost je bolj kot kdaj, podpirati župana v težavnih okolščinah.

Ravnotako pa je tudi priporočati celotnemu prebivalstvu, naj ostane mimo na svojih domovih. V danem slučaju naj županstvo in občinski odborniki v tem smislu uplivajo na prebivalstvo.

Ni vzroka dvomiti, da bo tuja armada, če zaseže našo deželo, spoštovala osebnost in imetje mirnega prebivalstva, ki se bo s svoje strani skrbno varovalo vsakega sovražnega čina, prepustivši oboroženi odpor v to poklicani cesarski armadi, h kateri spadajo zlasti tudi naši vrli c. kr. prostovoljni strelec.

Po resnem vsestranskem preudarku sodi deželnemu odboru, da tisti najbolje pogodi in najzanesljiveje varuje sebe in svojo lastnino, ki ostane na svojem domu in se zanesne na to, da bo tudi tuja armada skrbela za javni red in mir ter znala čuvati življenje in last mirnih prebivalcev, ki nimajo drugega smotra, kot vstrajati in varovati svoj zasebni obstanek na domači zemlji.

Zapustiti pa bodo vsekakor morali svoj dom še pred dohodom sovražne sile tisti moški, kaj so podvrženi vojni (črnovojniški) dolžnosti. Sem tertijska učnega tudi vojaška oblast zaukazati izpraznitve posameznih krajev. Samoposebi se razume, da je takim, kakor sploh vsem ukazom državne oblasti zvesto slediti.

Če bi vsled tega moral župan zapustiti svoje mesto, naj izroči za čas svoje odstotnosti županske posle v to poklicanemu občinskemu svetovalcu; če bi pa noben tak svetovalec ne ostal v občini in bi ne bila več mogoča odborova seja, da določi županu začasnega namestnika, naj župan po svoji previdnosti izroči začasno županstvo sposobni, zaupanja vredni osebi kot svojemu pooblaščencu.

Izročitev naj naznani župan čimprej deželnemu odboru, predloživši mu zadevni zapisnik, ki ga je sestaviti po poslanem navodilu.

Če bi bil deželnim odboru prisiljen, spremeniti svoj uradni sedež, se bo to županstvu pomožnosti nemudoma priobčilo.

Konečno se opozarja še na sledete:

Če bi res prišlo do zasedenja naše dežele po tudi armadi, bo to le začasno. Ne more biti dvoma, da se bo sovražnik v doglednem času umaknil iz naše zemlje in smatral, da je kot sigurno, da ostane naša dežela tudi v bodoče, po sklenjenem miru, združena s krono naše prejasne cesarske hiše.

Zvesto ljudstvo naj tedaj mirno in upapolno gleda v bodočnost in naj v morebitnem prihodu tuje armade ne vidi nič drugega kot mimo gredo dogodek, ki ne bo zapustil v deželi nikakršnili trajnih sledov. — Teda j p o g u m i n m i r n o k r i !

Razne novice.

* **Prestolonaslednik pri cesarju.** Nađovjoda Karol Franc Jožef se je dne 31. maja vrnil s severnega bojišča na Dunaj in je cesarju poročal o vojnem položaju.

* **Duhovniške vesti.** Vojni nadkurator č. g. Hubert Rant, ki se je do dne 31. maja mudil na dopustu, je zopet odšel na severno bojišče. — C. g. Peter Stefan, duhovni profesor na c. kr. višji vojaški realki v Mariboru, je radi bolezni zopet šel na dopust. — Za vojnega kurata v rezervi je imenovan č. gosp. Franc Letonja, župnik pri Sv. Joštu na Kozjaku.

* **Novomašniki v sekovški škofiji.** Med novomašniki sekovške (graške) škofije se nahajajo tudi sledete: Tomaž Fekonja, doma iz Radgona, Karol Konrad iz Št. Vida na Voglu, Alojzij Mesner iz Ivnika ter Lazarist Luďovik Šavelj iz Rudnika na Kranjskem.

Odlikanja. V priznanje izvrstnega in požrtvovnega delovanja pred sovražnikom so bili odlikovani z duhovniškim zaslужnim križem II. razreda

na belorudečem traku č. g. Pavel Žager, kurat v vojni bolnišnici štev. 3-3, č. g. Ludvik Gala, vojni kurat pri armadnem nadpoveljstvu, doma od Sv. Križu na Murskem polju, v mirnem času župnik v litomeriški škofiji na Češkem in č. g. vojni kurat Friderik Ratej. Dosedaj je že bilo osem duhovnikov naše škofije odlikovanih z vojnim odlikovanjem.

* **Ponesrečen gvardijan.** „Novine“, glasilo ogrskih Slovencev, poroča: V Kaniži se je peljal na kolodvor frančiškanski gvardijan Izidor Ozoraj. Ko se je vozil čez tir, je prišel njegov voz pod železniški stroj, ki je ubogega moža popolnoma zmečkal. Eden konj je poginil, kočija pa je težko ranjen.

* **Procesija, katere se je udeležilo 100.000 ljudi.** V Budimpešti se je preteklo nedeljo, dne 30. maja, vršila prošna procesija, katere se je udeležilo okrog 100.000 ljudi. Procesijo je vodil kardinal Cerňoh, kateri je služil tudi slovensko sv. mašo. Ljudstvo je po budimpeštskih ulicah glasno molilo za dospo go miru in srečno zmago naše armade. Procesije se je udeležil kot zastopnik cesarjev mladi nadvojvoda Jožef Fran.

* **Za Boroeviča.** Iz Risna se poroča, da so tamkajšnji rođoljubi sklenili prirediti „Boroevičev večer“, tako proslave junaka, sina Hrvatske, novega bana Jelačića, ki je proslavljen v Karpatih sebe in svojo Hrvatsko.

* **Zrebanje loterije Slovenske Straže je preloženo** na 26. junij 1915. Kdor si še ni naročil srečk, naj jih takoj kupi ali piše po nje Slovenski Straži v Ljubljani.

* **Drugo vojno posojilo.** Za drugo vojno posojilo je podpisanih v Avstriji 2% in na Ogrskem 1 milijard kron. Z ozirom na povečani naval občinstva v zadnjih dneh je finančni minister določil, da se še podpisi sprejemajo nadalje. Vsakdar, ki še ni podpisal, naj kakor mogoče hitro naknadno podpiše.

* **Za nov podmorski čoln.** Avstrijska mornariča slovi radi svojega junashčina in neustrašenosti po vsem svetu. Kakor je bila ob Tegetthoffovem času učka in ponos vsakega domoljubnega Avstrije, tako je že takoj prvi dan po vojni napadlo naše bjojno brodovje izhodno italijansko obal ob Adriji in povzročilo Italijanom veliko škode in mnogo strahu. Sovražnik ima posebno bojazen pred našimi podmorskimi čolni. Dolžnost vsakega domoljuba je, da po svojih močeh pomaga, da se naša mornarica ojači. V ta namen je začelo avstrijsko mornariško društvo zbirati med domoljubnimi Avstrijci prostovoljne doneske za nov podmorski čoln. Vsi narodi Širne Avstrije v sedanji resnih časih tekmujejo med seboj, da se zbere že čimprej potrebna svota. Domoljubni Slovenci in Slovenke, darujejo po svojih močeh za velevažno podvzetje. Vsak najmanjši dar se s hvaležnostjo sprejme. — Darovi se naj pošiljajo na naslov: „Avstrijski mornar v Cirilovitiskarni v Mariboru.“ Imena darovalcev se bodo izkazala v naših listih.

Castno kolajno za zasluge za Rudeči križ je dobil naš rojak podpolkovnik Fridolin Kaučič.

* **Novo prebiranje črnovojnikov.** Mladenci, rojeni v letu 1897 so poklicani za čas med 16. junijem in 1. julijem k naboru. Zglasiti se morajo do 10. junija pri županstvu. Naknadni nabori črnovojnikov letnikov 1878 do vstevši 1890 in 1892, 1893 in 1894 se vršijo pozneje. Na vojnem ozemlju, t. j. Tirolskem, Koroškem, Kranjskem in Primorskem, pa so poklicani k prebiranju tudi moški do 50 leta. Na Koroškem se vrši prebiranje med 25. majem in 7. junijem, na Kranjskem pa od 25. maja do 10. junija.

Zavedni ogrsko-slovenski vojaki. „Novine“ pišejo: „Naši mili vojaki iz srbskega bojišča so nam poslali po Magdič Ivanu na podporo katoličanskoga, slovenskoga tiska 26 K 20 fil. — Kralica majnikova njim naj povrne te plemeniti, v njenom meseci poslani dar.“

Tržaško namestništvo se je preselilo v Postojno. Uradno se naznana, da je primorsko namestništvo, kakor tudi čekovni oddelek računskega departmента preložilo svoj uradni sedež v Postojno (posloje c. kr. okrajnega glavarstva).

Tržaška mornariška oblast v Gradišču. Dne 30. maja se je tržaška c. kr. mornariška oblast preselila iz Trsta v Gradišče.

Goriški dež. odbor premeščen na Dunaj. Od dne 28. maja naprej posluje začasno goriški deželnini odbor na Dunaju. Naslov je: Dunaj, pošta državnega zborja.

* **Promet na progi Beljak—Franzensfeste.** Na železniški progi Beljak—Lienc—Franzensfeste je ustavljeno prevažanje nevojaških oseb. Na tej progi vozi na dan samo po eden poštni vlak, ki sprejme le samo tiste nevojaške osebe, ki imajo od glavarstev izdane izkaznice ali legitimacije.

* **Bela pšenična moka** — na Gornjem Štajerskem starešinstvo v Ljubljani na Gornjem Štajerskem je nakupilo večjo množino najfinje pšenične moke, katero je prepustilo raznim trgovcem, da jo bodo prodajali na drobno. Trgovci bodo prodajali pšenično moko kilogram po 1 K 20 v. Mestno županstvo je prepovedalo trgovcem mešati pšenično moko z ječmenovo, koruzno ali drugo moko.

Torek in petek brez mesa. Štajerska namestnija je odredila, da je za torek in petek prepovedano prodajati meso. Ob teh dnevnih ne bodo smeli mesarji prodajati mesa, gostilnic, pa je ista dneva prepovedano dajati gostom jedila, pripravljenia iz govedine, teletine, svinjetine in kuretnjene. Dovoljeno pa

je, omenjena dneva prodajati klobase in raznovrstno drobovino.

* **Cene za goveje meso v Gradišču.** V Gradišču so oblastveno določene sledeče cene za goveje meso in sicer za volovsko meso najboljše kakovosti 4 K 12 v, za volovsko meso druge vrste 3 K 96 v in tretje vrste za 3 K 80 v. Za goveje meso krov, bikov in mlaide goveje živine je določena cena za meso prve vrste kilogram po 3 K 96 v, druge vrste 3 K 80 v in tretje vrste kilogram po 3 K 64 v z običajnim pridržkom 19 dkg kosti na kilogram mesa.

* **V Budimpešti** stane 1 kg govedine 6 K 40 v, teletina pa 8 K 40 v.

* **Krušne karte za kokoši.** V Lipskem v Nemčiji je bila neka gospoda obložena na 12 tednov zapora, ker si je prilastila za se in svoje kokoši tri krušne karte in je kruh krmila kokošim.

* **Pivo dražje.** Zveza alpskih pivovarn nam piše, da je vlača pivovarnarjem zaplenila 30% njih sladnih (ječmenih) zaloga in da se je cena ječmenu zelo dvignila. Radi tega je zveza prisiljena s 1. junijem t. l. povišati ceno pšenice za 3 do 4 K pri hektolitru. Ob enem se bo tudi zmanjšala količina dozdaj izdelanega piva.

* **Tržne cene v Gradišču.** Debeli voli 232 do 260 K, srednje debeli 212 do 228 K, suhi 196 do 208 K; debele krave 192 do 224 K, srednje debele 152 do 188 K, suhe 124 do 148 K; bik 192 do 240 K, mlada živila 176 do 232 K; teleta 280 do 300 K, izjemoma 304 do 316 K; mlade svinje 340 do 350 K, debele svinje 350 do 360 K, srednje debele do K, mesne svinje 328 do 340 K; ovce 150 do 180 K. (Pri goveji živini veljajo cene za 100 kg žive teže, pri teletih, svinjah in ovcah za 100 kg mrtve teže.) Seno 100 kg: sladko 9 do 11 K, kisllo 8.50 do 10.50, slama 7.50 do 8.50 K; pšenica 41.50, rž 33.50, ječmen 30.80, koruza 40, proso 50 K, oves 27.30 K, ajda 60 K, fižol 90 do 100 K, grašica 180 K do 200 K, leča 200 K, proseno pšenico 100 do 140 K, pšenični zdrob 120 K, koruzni zdrob 68 do 96 K, ržena moka 64 K, pšenična moka št. 0 96 do 118 K, št. 4 80 do 96 K, št. 6 (črna) 68 do 72 K (100 kg). Jajca komad 12 do 14 v, krompir 20 do 26 v 1 kg, mleko 32 do 34 v liter.

* **Stanje setev na Ogrskem.** Vsled neugodnega vremena, zlasti ker ponekod že zelo pritisika suša, se seteve niso tako ugodno razvijale, kakor je bilo pričakovati. Upi na izborno letino so se sicer nekoliko zmanjšali, a kljub temu je pričakovati srednje dobre letine.

* **Varnostne straže po občinah.** Tatvine so sedaj v krajih, kjer je večina moških odšla pod orožje, na dnevnem redu. Mnogokrat so prednizi uzmivoči že pokradli živila in druge reči. Mariborsko okrajno glavarstvo je s posebnim odlokom opozorilo županstva, naj skrbijo, da se tam, kjer je potrebno, upeljejo zopet občinske varnostne straže.

* **Za voznike.** Z ozirom na sedanje vojno stanje in ker bo bojo po cestah vojaški avtomobili vozili z veliko naglico, poziva mariborsko okrajno glavarstvo občine, naj iste strogo nadzirajo, ali se prebilavstvo ravna po določilih cestnega policijskega reda. Odsedaj se mora po cestah, kjer je to mogoče, brezizjemno voziti na levi strani ceste. Po noči morajo biti na vseh vozovih pričakljane svetilke. Orožništvo ima strogo naročilo, da vsak tozadenvi prestopek takoj naznani okrajnemu glavarstvu.

* **Važno za splavarje.** Mariborsko okrajno glavarstvo je ustavilo vožnjo s splavili (flosi) po Dravi in Muri v celem ozemlju mariborskogga okrajnega glavarstva.

* **Slovensko čebelarsko društvo.** Občni zbor Slovenskega čebelarskega društva na Štajerskem se vrši v nedeljo, dne 6. junija, ob 2. uri popoldne v drušvenem čebelnjaku pri deželnini kmetijski Šoli v Št. Juriju ob juž. žel. po običajnem vsporedu. G. Juranič bo napravil en umetni roj ter bo o njem tudi predaval.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Žatcu se je v pretečenem tednu poprodala, oziroma pokupila le majhna množina Štajerskega in ogrskega hmelja. Cena za Štajerski in ogrski hmelj je znašala 40—70 K za 50 kilogramov.

* **Sadje in vinogradi.** Iz Slovenskih goric se nam poroča: Veselili smo se,

Ob nestanovitnem vremenu bo pa križ. Letos je naša dolžnost, da pomagamo po možnosti drug drugemu, da se krma srečno spravi. Kjer bi manjkalo za deteljo kozolcev, naj se jemljejo ostrvi ali roglje, kakor jih rabijo po drugih krajih.

* **Velika nevarnost za perotninorejo.** Splošno se opaža, da letos ljudje na deželi ne skrbijo za košči zarod. Le malokjne opaziš piščance. To pa radi tega, ker je prepovedano perotnini dajati zrnje. Perotnina bo naslednja leta še dražja kot letos. Pojavilo se bo tuži veliko pomažkanje jaje.

* **Shranitev jaje za zimo.** Če hočemo jajca shraniti za dalje časa, moramo vzeti na pomoč vodotopno steklo ali pa „garantol“. Vodotopno steklo je gosta in težka tekočina, ki se pomeša z vodo. Na 10 l vode se vzame 1 l vodotopnega stekla. Teh 1 l tekočine zadostuje za okroglo 150 jajc, ki se vlože najbolje v lončen pisker in zalijejo s to tekočino tako, da stoji tekočina že za dlan visoko nad jajci. Jajca morajo biti seveda sveža in čista. V novejšem času se rabi tudi uspešno „garantol“. To je rumenkast prah, ki se dobil v manjših in večjih zavitkih in ki se raztopi v vodi, da se vlagajo jajca v to raztopino. Potrebno navodilo je dotičnim zavitkom priloženo. Za 1 l vodotopnega stekla je treba 10 g garantola. — 1 l vodotopnega stekla stane 90 v, 1 mali zavitek garantola 30 v.

* **Pogreša se:** Peter Kerndl, črnovojniški dom. pešpolk št. 26, 1. rezervna stotnija, 2. četa. Odšel je od doma dne 16. februarja. Sedaj ni več nobenega glasu od njega. Naznajnilo očetu Matiju Kerndlu v Zbigoveci pri Radgoni.

Dvojne dopisnice za vojne ujetnike. Avstrijski Rudeči križ je izdal posebne dvojne dopisnice za dopisovanje z vojnimi ujetniki, da se tako olajša isti odgovarjanje. Dopisnica stane 3 vinarje komad. Narocite se pri „Rudečem križu“ na Dunaju II. Rote-Sterngasse št. 25.

Solo za oslepele vojake so ustanovili na Dunaju. Društvo „Frauenvereinigung“ na Dunaju VI., Dreihufesengasse št. 3 daje o tem potrebna pojasnila. Oslepedi vojaki se v tej šoli naučijo pisati in čitati.

Na Dunaju umrli slovenski vojak. Dne 27. maja popoldne so na Dunaju pokopali na dunajskem srednjem pokopališču infanterista 26. domobranskega pešpolka Dominika Prislana.

Koze. V Spodnjem Medjimurju se širijo koze. Več kot 50 ljudi je zbetežalo na njih in pet jih je že umrlo.

* **Kolera na Štajerskem.** Dne 31. maja so se med ruski ujetniki v ujetniškem taboru v Feldbauhu pojavili trije služnici azijske kolere.

* **Usodepolne cigarete.** Pretekli petek, dne 28. maja popoldne, je odpeljal vojaški transportni vlak z Maribora. Pred odhodom vlaka si je še korporal Fr. Mausl od nekega nižje-avstrijskega pešpolka šel kupiti cigarete. Ko je prišel nazaj, se je njegov vlak že pomikal s kolodvora. Vojak je zdirjal za njim, a je padel, ko je hotel stopiti na voz, tako nesrečno, da je prišel z obema nogama pod kolesa. Kakor bi trenil je voz nesrečnežu odrezal obe nogi pod kolenom. Prepeljali so ga v bolnišnico.

Redka Iovska sreča. Veleposestnik Murnik na Pohorju je opazoval že nekaj dni, da je prihajala v njegov gozd na Pohorju velika ptica-roparica. Dne 27. maja se je oborožil s puško in se skril za skalo v svojem gozdu. Ni dolgo čakal, ko je zagledal prihajati ptico-roparico, ki je imela v svojih kremljih neko manjšo ptico. Ko je Murnik ugotovil primerno razdalje, je oddal dva dobro namerjena strela in ropar je padel na tla. Bil je velikanski planinski orel, ki je meril z razpetimi perutnicami 1 meter 34 centimetrov. V kremljih je še držal svojega mladiča. Ptica je prišla bržcas iz tirolskih planin, kjer so jo menda pregnali streli topov.

Italijanski značaj. V italijanskem kraljevem gradu je pred kratkim neka visoka gospa stavila na večjo dvorno družbo vprašanje, kako je mogoče, da Italija nima v inozemstvu nobenih špionov. Ko nobeden od družbe ni vedel na to odgovorja, je gospa sama odgovorila to-le: „Ker nam tujci zlahkoto od-kupijo vsakega špiona za 10 lir.“ — Tako cenijo na italijanskem kraljevem dvoru zvestobo svojih lastnih podložnikov.

Mati v pregovorih. Vsi, tudi divji narodi, imajo za matre zelo lepo pregovore, v katerih je izražena materinska dobrata in ljubezen. Nemci n. pr. slave mater v pregovorih sledi: „Materinska zvestoba je vsak dan nova“, „Če je mati še tako revna, skrbi vedno, da je otroku gorka“. „Kdor noče slediti materi, mora končno slediti beraški palčci“, „Boleje je izgubiti bogatega očeta kot revno mater“, „Kar sega materi do sreca, sega očetu samo do kolen“. Hindostani pravijo v pregovorih o materah: „Moja mati, zmirom moria, naj bo revna ali bogata“. Benečan pravi: „Mati, mati! Kdor jo ima, jo kliče, kdor je nima, jo pogreša“. Rus pravi: „Materina mojtev odmera celo iz morske globočne“. Čeh: „Materina roka je mehka tudi kašar tepe“ Skoraj pri vseh narodih se dobi zelo resničen pregovor: „Mati redi lažje svojih sedem otrok, kot sedem otrok eno maten“. Italijan označuje trpljenje matere s pregovorom tako le: „Mati je enako — mučenica“. Tudi Slovenci imamo polno lepih pregovorov, v katerih so izražena ljubezen, trpljenje in pomen matere.

* **Maribor.** V četrtek, dne 27. maja, je vlak pri leitersberški vojaški stražnici povozil vojaka-črnovojnika, ki je tam stražil. Odrezalo mu je levo nogo in

ga tudi drugače hudo poškodovalo. Revež je na potu v bolnišnico umrl.

* **Maribor.** Na progi južne železnice Maribor-Ljubljana vozi iz Maribora (glavni kolodvor) vsak dan samo eden osebni vlak in sicer vlak št. 31. Z glavnega kolodvora odpelja ob 3. uri 17 minut zjutraj. Iz Ljubljane pa pripelje v Maribor osebni vlak št. 58 ob 7. uri 04 minute zvečer.

Maribor. Dne 19. maja je pri naškoku na Novosilice padašel junaške smrti kadet Otmar Verderber, sin tukajšnjega prvega državnega pravdnika Viktorja Verderber. Padli junak je bil vsed svojega ljubljivega vedenja obče priljubljen. Vse sožaluje s težko prizadeto obitelju. Svetila junaku večna luč!

* **Maribor.** Na živinski sejem preteklo sredo, dne 26. maja, so prgnali 102 vola, 198 krav, 1 bika in 1 komad mlade živine. Cene so bile za 100 kilogramov žive teže sledeče: debeli voli 220 do 230 K, srednje debeli 190 do 210 K, suhi 180 do 190 K, voli za pitanje 190 do 200 K, debele krave 170 do 180 K, srednje debele 150 do 160 K, suhe, 140 do 150 K, breje krave 160 do 170 K, mlada živina 180 do 190 K; teleta pa 2 K do 2 K 50 v za 1 kg žive teže. Prihodnji živinski sejem se vrši v sredo dne 9. junija.

* **Maribor.** Kakor smo že zadnjič poročali, je višja oblast določila, da pomagajo v Mariboru orožniki mestnim policijskim stražnikom nadzorovati javen red. Policijski predpisi so sedaj v mestu, posebno pa še na kolodvoru, mnogo strožji, kot poprej. — Priporočamo, da se občinstvo drži policijskih navodil!

* **Kamnica** pri Mariboru. Ob nedeljah in praznikih popoldne se vsuje, zlasti sedaj v spomladanskem času, cela vrsta mariborských izletnikov po naših travnikih in poljih. Slaba navada izletnikov je, da delajo na svojih izletih kmetom veliko škode. Po travnikih pogazio in pohodijo lepo travo in kar ne po-hodijo, pa potrgajo in popipljejo. Zlasti cvetiče dreve-ju, ter tripi veliko škode. Mestjani, ne delajte že itak stiskanemu kmetu nepotrebljive škode!

* **Smolnik** pri Rušah. Pred desetimi mesci, bilo je dne 13. julija 1914, smo tukaj prisostvovali zelo pomembni poroki v smolniški cerkvi. Poročila sta se Jožef Pečovnik, ugledni mladenič od Sv. Lovrenca, s spoštovanjo mladenko Josipino Lamprecht. Nudila se jima je na obširnem posestvu bogata gospodarska bo-đočnost. Ali usoda je hotela drugače! Že dvati tedna po poroki, to je dne 27. julija, je bil priljubljen Joško poklican pod orožje. Lahko si mislimo, kaka je bila ločitev mlade dvojice! In vendar je bila ta ločitev od božje Previdnosti odločena samo za dva meseca, kajti že dne 11. septembra, ob 7. uri zjutraj, je bil dobr Joško v desno nogo zadet od sovražne krogle, ki mu je nogo zdrobila. Vrnil se je gališkega bojišča na svoj novi dom. Že na bojnem polju in na potovanju nazaj se je ranjene hudo prehladil in temu prehlajenju je sledila neizprosnljiva jetika, koji je dne 16. maja podlegel. Nesrečna usoda je tako razdrojila mlado zakonsko dvojico in povzročila drugo bridko ločitev. Ranjki je bil naš zvesti pristaš, vestni po-ročevalec naših listov ter že od svojega ravno tako čisljanega in vzornega doma ugledno vzgojeni gospodar. Bog daj, ljubi Joško, Tvoji blagi duši večno blaženost. Tvoje telo pa naj mirno počiva na visokem slovenskem Smolniku! Pogreb je vodil v spremstvu ruškega č. g. kaplana vlč. g. Gašpar Zernko, župnik iz Puščave. Ob gomili je imel v sreči segajoč poslovilen govor.

* **Sv. Duš** na Ostrem Vrhu. Znani gostilničar in mesar Alojzij Strohmaier v Lučnah, ki je služil kot štabni narednik pri 47. pešpolku, je prišel zadnje dni mesca marca v rusko ujetništvo. Pred kratkim je sporočil svojim domačim, da se nahaja v mestu At-karsk, okrožje Saratov.

* **Sv. Marjeta.** Dne 28. maja je butnil neznan avtomobil ob voz posestnika Mahorka od Sv. Marjet. V vozu je sedel Mahorko in njegova dva otroka. Vsled sunka se je prevrgel voz in sin Mahorka se je zapletel v jermen, vsled česar je dobil težke poškodbe na glavi. Avtomobil je zdirjal dalje, ne zmeneč se za veliko nesrečo, katero je zakrivil vsled neprevidne vožnje.

* **Sv. Ilj** v Slov. gor. Iz ruskega ujetništva je pisal svojim staršem tesar in vrl našinec Fran Lorber, doma iz Selnice ob Muri. Služil je pri 26. domobranskem pešpolku.

* **Sv. Ilj** v Slov. gor. Iz ruskega ujetništva je zadela vrgledno obmejno občino Ceršak. V nedeljo dne 30. maja ob 11. uri je umrl župan in posestnik Anton Hauc. Postal je žrtev hude nesreče. Nedeljo popoldne okrog 4. ure so pridrli od severa sem črnošiv oblački, nič dobrega obetajoči. V Ceršaku je že več kot 40 let v navadi, da ob hudi uri v posebni strelni utici streljajo z možnarji zoper točo. Tokrat je župan gosp. Hauc sam osebno vodil streljanje. Pomagali so mu 3 16 in 18letni mladeniči. Bilo je okrog ½ ure, ko se hudo zabilka in strela je švignila naravnost v utico. Grozni pok je sledil bliski in uta je bila naenkrat zakriti v črn gost dim. Pritekli so možje, in glej, oh groza! Hauc je ležal v mlaki krv, poleg njega pa so se zvigli njegovi trije mladi pomagači. Grozno vzdihovanje se je slišalo iz utice. Hauc je imel razmesjan desni del glave, desna roka mu je bila tako hudo zdrobljena, da je večina kosti manjkalo. Prsa so bila grozno raztrgana, poškodovana tudi leva roka in oči. Rane so bile črno-umazane, krije tekla curkoma. Možje so ubogemu trpinu rane umili in ga za silo obvezali. 18letni posestnik sin Anton Stani je bil

ves krvav v obraz, eno oko bo najbrž izgubljeno; 16-letni posestnik sin Jožef Hercog ima levo roko pri prstih vso raztrgano in je tudi drugače silno poškodovan; 19letni hlapec Jožef Duešman, doma od Sv. Florijana pri Rogatcu ima hudo poškodovano desno roko, vrat, desno stran glave in oko. Vse štiri so možje zanesli na njih domove. G. Haucu je prihitel č. g. šentiljski kaplan podelit sv. poslednje olje. Okrožni zdravnik g. dr. Venigerholz je ranjence obvezal. Pri županovi hiši se je zbrala velika množica ljudi in plakala. Ko se je ob 11. uri ponori zvedelo, da je Bog g. Haucu rešil hudi muk, se je po vasi razlegal glasen jok. Obmejni Slovenci smo z gospodom Haucem silno mnogo, mnogo izgubili. Rajni je bil vzor-mož, da malo takih. Odločen katoličan, Slovenec, trden kot skała, vrgleden gospodar in blagonaklonjen vsakemu. Nad 33 let je županoval v Ceršaku, bil je član krajeva Šolskega sveta v St. Ilju, član načelstva šentiljske posojilnice, bil je več let predsednik Bralnega društva, odbornik jareninskega političnega društva i. t. d. Njegova občina je volila kandidata Slov. Kmečke Zveze vedno soglasno. G. Hauc se je prejšnje čase na shodih oglašal tudi kot govornik. Predobro nam je še tudi vsem v spominu znan cirberški Šolski boj. G. Hauc si je v tej borbi pridobil nevenljivih zaslug za narodno čast svoje občine. Dasiravno preganjvan, vendar ni omagal ali vrgel puške v koruzo. Svoje o-troke je vzgojeval vse v strogo krščanskem duhu. „Slov. Gospodar“ in „Slovenec“ sta bila starata prebivalca v vrli Haucovi hiši. G. Hauc je v mladosti zdelal šest gimnazijskih razredov. V občevanju je bil zelo prijazen, sicer pa skrajno ponižen in skromen. Na dan nesreče se je še zgodaj v jutro udelenil prošnje procesije v St. Ilju in je glasno molil sv. rožni venec. Po maši, kakih 9 ur pred nesrečo, je pristopil k mizi Gospodovi. Upamo, da so angelci dušo za plačilo za njegovo vzorno življenje in delovanje peljali naravnost pred tron Najvišjega. Pogreb se je vršil v sredo dne 2. junija dopoldne na šentiljsko pokopališče. Blagi prijatelj, po duhu in stanu brat, počivaj v miru v slovenski šentiljski zemlji, katero si tako iskreno ljubil!

F. Ž.

* **Sv. Lenart** v Slov. gor. Začela se je letos kanonična vizitacija z dekanatom Sv. Lenart v Slov. gor. in sicer z župnijo Sv. Lenart v Slov. gor., kamor so prevzv. g. dnežoškof prispeti dne 12. maja popoldne. Ob prihodu so jih pozdravili v imenu župnika domači č. g. župnik J. Janžekovič, v imenu trga g. župan H. Sollagg, v imenu uradništa g. deželno-sodni svetnik dr. Josip Kromogel in v imenu šolske mladine dve učenki. Kakor pri Sv. Lenartu, tako so tudi po vseh drugih župnih prevzv. g. nadpastirja pričakovali velike množice vernega ljudstva ter jih pozdravljali č. g. dušni pastirji, zastopniki občin, Marijinih družb in šolske mladine. Birmancev je bilo v celem dekanatu 2359 in sicer pri Sv. Lenartu v Slov. gor., 235, pri Sv. Rupertu v Slov. gor. 293, pri Sv. Trojici 684, pri Sv. Ani na Krembergu 424, pri Sv. Benediktu v Slov. gor. 324 in pri Sv. Juriju v Slov. gor. 399.

* **Sv. Lenart** v Slov. gor. Nabori črnovojnikov 1878–1890, 1892–1894 se vršijo za naš okraj po sledenem redu: V četrtek, dne 10. junija, občine: Andrenci, Sv. Anton v Slov. gor., Sv. Benešikt v Slov. gor., Sv. Jurij v Slov. gor., Gočova, Verjane, Sv. Trojica v Slov. gor., Sv. Trije Kralji v Slov. gor., Senarska, Jablance, Kremberg, Ledinek, Sv. Lenart v Slov. gor., Malna, Ihova, Srednji Gasteraj, Gornji Porčič, Gornja Ročica, Gornji Žerjavci, Gornja Voličina, Osek, Partinje. — V petek, dne 11. junija, občine: Ragozica, Žamarkova, Žikarci, Šefarova-Radehova, Žitanci, Žice, Selce, Smolinci Župetinci, Drvanja, Trotkova, Čagona, Čermensak, Spodnji Portič, Spodnji Gasteraj, Spodnji Žerjavci, Spodnja Voličina, Žimica, Biš, Brezova, Korena, Cogetinci. Ti nabori se vršijo v Mariboru v „Gambrinovi dvorani.“

* **Sv. Jurij** ob Ščavnici. Na severnem bojišču je bil v soboto, dne 8. maja, od sovražne krogle zadel v levo ramo črnovojnik pri gališkem pešpolku št. 15 Franc Hrašovec, doma od Sv. Jurija ob Ščavnici. Kroga mu je občila v kosti.

* **Sv. Jurij** ob Ščavnici. Hrašovec Franc iz Grabonoša, Šijanec Jernej iz Brezja, Šegula Franc iz Seliš so bili dne 8. maja ranjeni s puškinimi streli v rame. Imenovani so si bili v boju posebni prijatelji.

* **Kapela.** Tukajšnji načuditelj g. Kvirin Pertl in učitelj g. Janko Mihelič sta oblekla vojaško sukno. Začasno vodstvo naše petrazrednice je poverjeno g. Juriju Dominkušu, učitelju od Sv. Petra pri Radgoni. — Ker se je v šoli nastanilo vojaštvo, zato ni več pouka v njej. — Strelec, ki jih je iz naše župnije nad 100, poveljujeta gostilničarja Vogler in Horvat. — Tuji imamo zadnje dni polno beguncev z italijanske meje.

* **Sv. Bolfenk** na Kogu. Dne 26. maja je bila pokopana Neža Čurin, mati frančiškana Simona.

* **Hum** pri Ormožu. Umrl je daleč okrog znani g. Jožef Štebih, bivši bogoslovec in pravoslavec, ki pa zavoljo krute bolezni

* **Leskovec.** Dne 20. maja je bilo čudno vreme. Na večer ob 6. uri je udarila strela v hišo posestnika Janeza Mlakar v Veliki Vjarnici stev. 6. V kuhinji je stala žena z otroci. Strela je prišla skozi dimnik ter pri priči usmrtila mater Gero in sina Jožeta Mlakar. Drugim se ni nič zgodilo, hiša se ni užgala. Nad vse žalostenj je bil sprevod, ko so dva mrljča ob enem nesli k zadnjemu počitku. Gospod jima bodi milostljiv sodnik! Treska in hudega vremena, varuj nas, o Gospod!

* **Ptuji.** Občinski lov v Trnovceh (Sela) v izmeri 499 hektarov 2934 arov se bo v petek, dne 18. junija, predpoldne ob 10. uri, v sejni sobi c. k. okrajnega glavarstva v Ptuju za dobo od dne 1. jul. 1915 do dne 30. junija 1916 dražbenim potom oddal v zakup največ ponujajočemu. Izkljena cena za enoletno zakupnino se dolodi na 300 K. Vložnina, katero mora vsak licitant pred licitacijo položiti, znaša 300 K.

* **Slov. Bistrica.** Nabori črnovojniških letnikov 1878–1890, 1892–1894 se vršijo v našem okraju po sledenem redu: V. torek, dne 8. junija, občine: Sv. Ana, Bukovec, Dežno, Frajhajm, Gabernik, Pekel, Hošnica, Hraštovec, Jelovci-Makole, Kalše, Črešnjevec, Ogljenščak, Žablje, Laporje, Lučečka vas, Sv. Martin na Pohorju, Modraže, Gornja Bistrica, Gornja Ložnica, Vrhloga, Gornja Polščava, Oselj, Pečke. — V sredo, dne 9. junija, občine: Brezje, Poljčane, Pocoš, Pretež, Ritoznoj, Šentovec, Kovačavas, Smereč, Stanosko, Statenbreg, Stopno, Studenice, Tinje, Spodnja Ložnica, Spodnja Novavas, Spodnja Polščava, Verhole, Slov. Bistrica, Vojtina, Cigonce. Nabori se vršijo v Mariboru v „Gambrinovi dvorani.“

* **Brinjevgora.** Na Binkoštni pondeljek je prišlo na Brinjevo goro več procesij. Bilo je na tisoče ljudstva iz bližnjih in daljnjih Štajerskih krajev. Cerkevna slovesnost se je vršila ob najlepšem vremenu.

* **Konjice.** Pred nekaterimi dnevi je šla neka gospa s svojim petletnim sinčkom na kolodvor. Vlak pripipa, otrok pa skoči pred vlak. Tam blizu pa je stal mladenič Anton Jamnišek iz Frankolovega. Ko je videl grozečo nesrečo, je spretno pograbil otroka, in ga otel gotovo, smrtni.

* **Novacerkev** pri Celju. Naša hranilnica in posojilnica ima v nedeljo, dne 6. junija, svoj obč. zbor. — Glavarstvo je v naši okolici odredilo rekviriranje žita edino v občini Škofjavas, ki pridela razmeroma največ žita. — K nam so zadnje dni začeli prihajati begunci iz Trsta in Primorja.

* **Teharje** pri Celju. V gostilni pri Tlakerju zbrani častniki so nabrali pred odhodom na bojišče za Südmarko znesek 22 K.

* **Gomilsko.** Na građu Strausenegg je dne 27. maja umrl veleposestnik Karol vitez Haupt-Hohenrenk, star 76 let. Vitez Haupt je bil vpokojen major in se je na svojem veleposestvu s posebnim zanimanjem pečal s konjerejo.

* **Laški trg.** Nek mož baranta v našem okraju z žganjem. Sedaj pripelje sod žganja v eno, zdaj pa zopet v drugo župnijo. Ljudje, ki tožijo, da nimajo vsakdanjega kruha, imajo dovolj denarja za žganje. Pred kratkim je bil en sod žganja prodan v nekem kraju tekom par ur. Čudimo se le, da oblasti ne preprečijo te trgovine z žganjem. Ljudje božji! Živite vendar trezno vsaj v tem vojskinem času in ne trošite za žganje denarja, katerega za druge potrebne reči krvavo rabite!

* **Laški trg.** Na tukajšnji živinski sejem dne 25. maja se je prignalo 332 glav goveje živine, to je nekako za polovico manj, kot se je prignalo na prebinkoštni sejem lanskega leta. Med voli se je nahajalo dvoje krasnih volov, za katere je lastnik dobil 4000 K. Dasiravno ni prišlo skoro nič tujih kupcev, vendar so cene dosegle izredno višino. Plačevalo se je za 100 kg žive teže 180 do 250 K. Prihodnji sejem bo dne 24. junija.

* **Trbovlje.** Tukajšnje telovadno društvo Orel vabi vse svoje redne in podporne člane, da se zanesljivo udeleže V. rednega občnega zборa, ki se vrši v nedeljo, dne 6. junija, točno ob 4. uri popoldne, v dvorani Društvenega doma.

* **Smartno** pri Velenju. Alojzij Borovnik, ki se sedaj kot pionir bori na severnem bojišču, piše svoji sestri, kako krepko so naši vojaki zapodili Ruse od reke Dunajec. Borovnik pravi, da je v njegovi bližini zelo mnogo slovenskih vojakov. Naši vojaki so pomagali poljskim kmetje svoje njihe mnogo lepše obdelane, kakor druga leta. Vreme je v Galiciji, tako piše Borovnik dne 6. maja, zelo lepo.

* **Marenberg.** Dekliška Zveza naznanja, da se vrši občajni mesečni sestanek v nedeljo, dne 6. junija, pri Sv. Janezu, popoldne po večernicah. Povabljeni so tudi mladeniči Mladeniške Zveze, kolikor jih je še doma. pride tuj govornik.

Zadnja poročila došla v sredo, 2. junija.
Razširjenje naglega soda.

Armadno poveljstvo je izdalo poostrene določbe glede naglega soda, ki zadenejo tudi Štajersko. Te določbe se nanašajo najprvo na vse vrste vojaških hudočelstev, posebno glede špionaže, napeljavanja k dezertaciji, ako se kdo ne odzove vojaškemu voklicu itd. Preki sod se nanaša nadalje tudi na vsa

hudodelstva zoper državno oblast in javni red, kakor razdaljenje Veličanstva, veleizdajstvo, punt, motenje javnega mira in reda, poškodovanje železnic, brzojavov, telefonov itd. Pod to določbo se razume še tudi hudočelstvo ropa in požiga. Postopanje v nagnem sodu se od navaidnega sodniškega postopanja razlikuje posebno glede predpisanega izvanredno kratega sodnega postopanja, kakor tudi še po tem, da se sodnija skoro v vseh slučajih izreče za smrtno odsodbo. (Obsojenec se obesi ali ustrel.) Obsoda se izvrši dveuri po obsoji. Le v posebnih izvanrednih slučajih se obsojencu dovoli tretja ura. Proti takim razsodbi ni nikakega pravnega sredstva (pritožbe ničnosti ali ugovor); tudi prošnja za pomiloščenje nima nikake odložilne moči.

Italijansko bojišče.

Dne 31. maja.

Na Tirolskem je en alpinski polk napadel del naših utrdov na gorski ravani pri Zavarosi. Napad je bil krvavo odbit. V ozemlju severno od Panveggia se je začel sovražni oddelek ukopavati, a se je takoj med ognjem našli patrulj umaknil.

Na Koroškem so se vršili manjši, za naše orožje uspešni boji.

Na Goriskem izhodno od Kobarida je sovražnik zman poskušal priti na obronke gore Krn, na kateri leži rojstna vas našega slovenskega pesnika Simona Gregorčiča. V artleriski boji ob goriški meji je posegla tudi naša težka artlerija.

Dne 1. junija.

Ob tirolski meji: Topovski boji na pogorju Folgarija-Lavarone, kakor tudi manjši boji ob koroški meji in na Goriskem v prostoru pri Kobaridu se nadaljujejo.

Poveljnik na Tiolskem.

Naše čete na Tiolskem bo vodil general Dankl. Njegov generalstabski šef bo generalmajor Pichler.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 1. junija.

Avstrijski generalni štab uradno razglasja: Zavezniške čete, ki so prodrl na izhodni breg reke San, so močne sovražne čete na celi fronti napadle. Posebno ob spodnji Lubačovki so skušali sovražni oddelki, ki so bili glede na število močnejši od naših, prodreti našo bojno črto. Vse napade smo pod najtežjimi sovražnikovimi izgubalnimi odbili. Na večih krajih so se sovražne kolone razpršile.

Tudi ob spodnjem Sanu, nižje od Sieniave, so se ruski napadi izjalovili.

Tri przemyslske utrdbe že naše.

Na severni strani Przemysla so med tem bavarske čete z naskokom zavzele tri utrdbe trdnjavskoga pasu. Ujele so pri tem 1400 mož, uplenile 28 težkih topov, med temi 2 oklopna topova.

Naši zasedli mesto Stryj.

Na južni strani Dnjestra so včeraj zavezniške čete od armeje generala Linsingen pri nadaljevanju svojega napada udrle v utrjene sovražne brambne postojanke, porazile so Ruse in zajezile mesto Stryj. Sovražnik se umika proti reki Dnestr. Naši so pri tem ujeli 53 častnikov, čez 9000 mož, 8 topov in 15 strojnih pušk je padlo zmagovalcem v roke.

Ob reki Pruth (v Bukovini) in na Poljskem je položaj nespremenjen.

Nemško uradno poročilo o borbi za Przemysl.

Berlin, 1. junija.

Iz velikega glavnega stana se uradno poroča: Na severni strani Przemysla so včeraj naše bavarske čete z naskokom zavzele utrdbe 10 A, 11 A in 12. (Te utrdbe ležijo pri vasi Dunkovicki in na zahodni strani od iste.) Ostala posadka 1400 mož se je udala zmagovalcem. V utrdbah so Bavareci uplenili 2 oklopna, 18 težkih in 5 lahkih topov. Rusi so kot odgovor na naše napade na Przemysl odgovorili z velikimi naskoki na naše postojanke izhodno od Jaroslava, ki pa so bili vsi brezuspešni. Ogromno število padlih vojakov pokriva bojišče.

Napadi na Primorsko.

Francozi svetujejo Italijanom, naj pričnejo z odločnim prodiranjem proti avstrijskemu Primorju. Namen tega prodiranja bi bil, da se Trst in Pola zavzemata s suhe strani. Edino v tem slučaju bi moglo

italijansko brodovje poseči v borbo, do istega časa pa bi naj ostalo skrito v pristanišču Tarent, kajti Adria je za njo samo prenevarna, ker nima tam nikakega opirališča za svoje brodovje. Valono pa je Italija daleč prepozno zasedla, sicer pa to mesto tudi nič utrjeno. Uspešna ofenziva proti Avstrijem na južnem Tirolskem pa je nemogoča.

Francosko vojno brodovje zapusti Jadransko morje.

Iz Geneve se poroča: Francosko sredozemsko vojno brodovje, ki je dosedaj stražilo vhod v Jadransko morje, bo poklicano pred Dardanele, da se udeleži z ostalim angleško-francoskim brodovjem obstrelevanja Dardanel. Italija za sedaj ne bo posegla v boje pri Dardanelah. Italijanska armoada mora poprej zavzeti Trst in Polo, šele potem bi mogla poseči v boje pred Dardanelami.

Vojno navdušenje v Dalmaciji.

V spljitskem okraju so se vsi možje šesterih občin javili, da hočejo prostovoljno brez nabora v vojsko zoper Italijo. V Šibenškem okraju so se vsi možje občine Derniš prostovoljno javili za vojsko z Italijo. Pač najbolj glasen odgovor, da je Dalmacija italijanska!

Ogrska opozicija pri cesarju.

Voditelji ogrske opozicije grof Andraši, grof Antonij in grof Ziči so poklicani k cesarju v avdijenco. Dunajska „Reichspost“ piše: „Dogodki na Ogrskem, kateri so označeni s tem, da cesar kliče voditelje opozicije k sebi, nam dokazujejo velik politični pomen te avdijence ne samo za Ogrsko, ampak za celo državo.“ — V dunajskih političnih krogih je vzbudila vest, da pojde opozicionelni voditelji k cesarju, veliko presenečenje in zanimanje.

Nov ogrski minister.

Cesar je imenoval barona Rossnerja za ogrskega ministra cesarske hiše. Prej je zasedal to mesto sedanji zunanj minister baron Burian,

Bolezen grškega kralja.

Grškemu kralju je že boljše. Uradno se je razglasilo, da je imel vnetje reberne mrone z izlivom. Angleški listi pa hočejo vedeti, da je rana od bodala.

Novi portugalski predsednik.

Ker je dosedanji predsednik portugalske republike Arriaga odložil svojo čast, je bil dne 29 maja izvoljen predsednikom 73letni Teofil Braga. Braga je poznani portugalski pesnik, slavnični zgodovinar in svobodomislec. V političnem oziru je za skupno postopanje sosedno Španko. Anglija z izvolitvijo ni zadovoljna.

* **Opozorjamo** na današnji inserat „Serravallc železnato kino vino“ za okrevance.

* **Za bolne in zdrave** priporočamo razkuževalno sredstvo: „Lysiform.“ Knjigo, ki opisuje rabo „Lysiforma“, z naslovom: „Zdravje in desinfekcija“ dobite zastonji. Pište kemiku Hubman, Dunaj, XX., Petraschgas 4 (Mosse).

Sprejmeta se takoj 2 dobro izvoljeni prodajalci mešane stroke z vedeljnim spričevalom veči slovenskega in nemškega jezika v trgovini mešanega blaga, Anton Korošec v Radgoni. 861

Hlapca išče vinarska šola v Burgwaldu pri Mariboru. Plaća po dogovoru. Vstop takoj. 862

Vojni tovariši!

Pogreša se praporček Franc Čojnik od 87. pešpolka, 6 stotinja, vojna pošta 78. Že od 26. avg. 1914 ni nobenega glasu od njega. Kdo kaj ve o njem, naj naznani očetu Francu Čojnik, Maribor, Reichsstrasse 24.

Hranilnica in posojilnica pri Sv. Jurju ob južni žel.

ima v nedeljo, dne 6. junija t. l. ob 8. uri dop. svoj

redni občni zbor

z navadnim dnevnim redom v svojih uradnih prostorih. Pridite v obilnem številu vsi člani in prijatelji svojega domačega zavoda.

357

Usnje in čevlji vedno dražji!

Velikanska praktična, v 12 državah patentirana iznajdba je

„AUTORIA“

obložek za čevlje, ki zabranjuje izrabo podplatov na čevljih, polpodplat (vsako podtempljanje čevljev) odpade pod garancijo. Obložek si po priloženem navodilu vsak sam lahko pritrdi na čevlje.

Prednosti „Autoria“.

1. Polpodplat odpade, podplat in pete se nikdar ne izrabita.

2. „Autoria“ zabranjuje mokroto čevljev, kar je velikega pomena za zdravje.

3. Lahka mlirna hoja.

4. Kdo nosi „Autoria“ obložek, ni se mu batil padca na polzkih teh, v snegu ali na ledu.

5. Pete ostanejo vedno ravne in

6. Čevlji obdržijo podvojeno tr

Zahtevajte

gratis in frakto
moy glavni cenik
z 4000 slikami ur,
zlatnine in srebr-
nine, godbenih je-
klenih, usnjatih,
gospodarskih in
toletnih predme-
tov, orokja etc. Prva tevorna
in Kama Kourad, c.kr. dvorni
dobavitelj v Mostu (Briz)
N. 800 (Čaško). Nikelastne
Rozkopf-ure K 890, 420,
500, srebrne ure K 840,
zlatiste budilke z svetloščem
& L. - Posilja po poštni.
Neber risiko. — Zamjenjava
čevljajna ali česna nazaj.
I-84.

Majhno posestvo
na prodaj primerno za
penzionista ali za kaj drugega, v župniji Sv.
Petra pri Mariboru, občina Sv.
Peter, kraj Nebova Obstoji iz
dveh zidanih hiš, kritih z opeko,
pri vsaki hiši velika klet in nova
preša. Vinograd okoli 1 $\frac{1}{4}$ orala,
ves zassajen z amerikanskimi trta-
mi, potem lepa njiva in sad-
nosnik, da se lahko redi skozi
celo leto dve kravi. Kupci se naj
oglasijo pri posestniku pri Sv.
Marjeti ob Pesnic pri Mariboru.
Cena se izvede pri g. Ježetu Grajš-
niku, posestniku v Loženah št. 1.

Kupitelj
3 povesti
224 strani

337 66 vin.
Dr. Keser, Juršinci pri
Ptuju.

Škropilnico

najboljšo vinogradno od Jesserniga
si lahko vsakodan naroči tudi na
obroke pri Zinauer & Co., Sv. Jakob
v Slov. gor. Posebno v letosnjem
leta bodo vsled poznamkanja vitri-
jela in delavnih moži, ki jih pripo-
ročljivo, da ima vsak svojo škro-
pilnico. Ceniki zastonj.

Za napravljanje drv in hladov se
najprej takoj veče število drvarje
proti dobremu akordnemu plačilu
Viktor Glaser, lesna trgovina v
Rušah. 348

Učenec se sprejme pri gosp. F.
Pečnik pek. mojster. Selnic ob
Dravi. Prednost imajo taki, ki so
se že učili to obrt.

Župnijska cerkev Spodnja Sv.
Kungota, p. Pesnica, poceni proda
VINO iz leta 1913 in 1914. Ogla-
siti se je pri cerkevskem pred-
stojništvu. 353

Kebače za perotino pošiljati imata
v zalogi Janez Dajman, posestnik
v Selnicu ob Muri, p. Št. Iij v Sl.
goricah. Cene zmerne in po dogo-
voru. Priporočam se trgovcem s
perotino, da pri meni naročajo
potrebne kobače in jerbaze. 360

Učenec poštenskih starijev z dobro
šolsko izobrazbo se sprejme za
glavno trgovino in učenka za po-
držnico na Studencu. Karl Cim
peršek, trgovec, Šešnica ob Savi

2

3

zlati nauki
za zdravje želodeca!

Kdo s „FLORIAN-om“ se krepča,
Zmeraj dober tek ima!

Če želodec gedrata,
Pij „FLORIANA“ pa neha!

Ni ictičen, ni bolan,

Ta, ki živa

Postavno varovano

Serravallo-vo železnato China-vino
najboljše pripravljeno in pripravno kot
darilo za

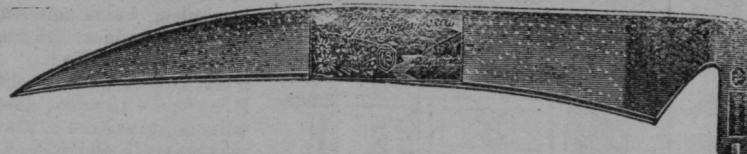
ranjene vojake

in rekovalessente.

od zdravnikov priporočano izborno okrepljeno
sredstvo.

Se dobi v lekarnah

J. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj,
Trst—Barkovlje.

Najboljša KOSA se dobi samo
V PRVI GORENJSKI RAZPOŠILJALNICI
IVAN SAVNIK, KRANJ, Gorenjsko.

65, 70, 75, 80 ctm
6 $\frac{1}{2}$, 7, 7 $\frac{1}{2}$, 8 pesti

Gorenjska kosa stane samo kron 2—, 2·20, 2·40, 2·60, za katero se garantira.

Kdo naroči deset kosov skupaj, se mu pošije poštine prosti!

Zahtevajte krasni ilustrovani cenik zastonj!

223

Prva slovenska razpošiljalna svetovno-znanih
srebrno jeklenih

kos

znamka dvojni
»Orle« z mečem,

katera so iz najboljšega in najvlačnejšega jekla,
lahke, na las tanko izdelane, najlepše izpejane in
za vsak kraj rabljive

Za vsak komad se garantira.

Pri naročilu 10 kom. se doda 1 komad
zastonj.

KMETOVACI! ogibajte se manj vrednega židov-
skega blaga Zahtevajte cenik.

Edina zaloga: Ad. Geiss a nasl. Viktor Pilich,
Žalec v Savinski dolini.

Narodna trgovina
Alojz Brenčič
v PTUJU

priporoča za spomlad in leto lepo izbiro što-
fov in volne za moške in ženske obleke kakor
tudi vsakovrstnega platna za živote in po-
steljno perilo. Nadalje nudi gotovo perilo,
potem hlače, predpasmike, kravate, ovratnike,
zavrtnice, odeje, dežnike, preprege, različne
rute ter vobče vse, kar spada v te stroki.
Priporoča se Alojzij Brenčič v Ptaju.

Zanesljiv

konjski hlapец

in obenem voznik za kruh se takoj
sprejme pri Ivanu Böhr-u, umetni
in valjčni mlin v Framu.

Kupujem

ovjo volno, kožo ovac in jagnjet,
takor tudi vsakovrstne druge kože
po najboljših cenah. K. Gránitz,
Maribor. Gosposka nl 7 226

**Edino zastopstvo in glavna zaloga za Rostov-Srpsko od uradnih
armadnih in železničarskih Roskopf-ur 5R.**

Po 14 dnevni poskušnji
se lahko vsaka ura proti popolni sveti napet
zamenja, torej ni nobene rizike, ampak se
lahko vsai sam prepriča o teh izbornih urah.
Prednost teh ur: Prava železničarska Roskopf-
ura se je, ne dolgo tega, nalača z železnično
in štrapacno službo z novo konstrukcijo zblji-
šala, dobita precizniji tek, posebej meden
osi, koleje se vso vrti v kamenih. Ura teda
32 ir in ide točno na pol minut, če tudi
ura leži, visi ali se nosi v žepu. Ura je za-
varovana proti preveliki napetosti peresa, ob-
lotje je iz čistega niklja ter je zavarovano
z enim plastičem za varstvo zoper prah ter
se vsi pokrevi strogo in natančno zapirajo.
Po dobrni preizkušnji se se te ure radi nizke
cene in vendar dobrega teka uradno uporablja
pri armadi in različnih železničih. Prosim
Vas torej, da te ure ne zamenjate z drugimi
sličnimi urami, ki se dobijo v trgovinah.—
Vsak si naj brez nevarnosti, da bi trpel kako
škodo, naroči moje ceno ura. — Velik cenik
popolnoma zastonj.

A. KIFFMANN, Maribor ob Dravi št. 8,
največja tovarniška zaloga ur, srebrnine in zlatnine,
razpošilja v vse dežele. Specialist za boljše ure.

Pozor kmetovalci!

Proskrbite si pravodelne, poslovne sedež v vojvodino
česu, jadrone, zanesljiva in lažljiva somena, n. pr.:
domačo, nemško (Lucerna), kamnito detelje, usnja,
peso remeno in rudočo, splošna poljčka, kakor
tudi vrina in ostičena somena ed manz in oddi-
vanje tvrdko Mantner, ki se dobivajo pri domači
tvrdki

I. RAYNIKAR :: CELJE

Trgovina z specijalkami blagoz, z barvami in dožet-
nimi pridelki ter zalogo vseh vrst zdravničnih voda.

Solidna in točna posredba.

VABILO na**Vredni občni zbor****Hranilnice in posojilnice**
v Novicerkvi

reg. zadruga z neom. zavezo

Vi se vrši dne 6. junija 1915 ob 8. uri popoldne v posojilničnem
prostoru v Novicerkvi št. 13.

DNEVNIRED:

1. Poročilo načelnstva in nadzorstva.
2. Olobritev načelnika zaključka za l. 1914.
3. Volitev načelnstva in nadzorstva.
4. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navadnem času ne bil sklepčen, vrši
se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnom redu drugi
občni zbor, ki bodo veljavno sklepali ne glede na število, navzočih za-
družnikov.

Loterijske številke.

Gradec, dne 26. maja 1915: 18, 12 $\frac{1}{2}$, 8, 80, 45.
Linc, dne 29. maja 1915: 26, 70, 75, 14, 26.

Tvrda

Milan Hočevar Celje

Glavni trg št. 10, tik farne cerkve.

Naznanjam, da v moji trgovini dobivate zanesljivo kaljiva semena za polje in vrte po solidni ceni

Posebno priporočam od predenca očiščeno:

Domače ali konjsko deteljno seme, potem
Lucerner ali nemška,
inkarnač za enkrat kosit,
Esparsel, tako zvana večna detelja,
Travino seme za mokre in suhe travnike,
Korenjevo seme,
Runkelnovo repo, rudečo dolgovato, rumeno
dolgo in okroglovo,
Svinjsko salato.

Vseh vrst semena za vrte, kakor tudi rafijo in žveplo
za vinograde.Obilnega obiska pričakujem
z velespoštovanjem

tvrdka M. Hočevar Celje

Glavni trg št. 10, tik farne cerkve
trgovina špecerijskega blaga.

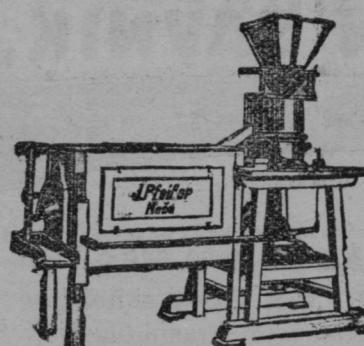
Uradne ure

so: vsako sredo, vsak petek in vsak sejmski dan od 8.
do 12. ure in vsako nedeljo od 8. do pol 10. ure dopoldne.
Vplačuje in izplačuje se redno samo ob srednjih
časovih. Pojasnila se dajejo vsak dan od 8. do 12. ure dop-

Uradni prostori

se nahajajo v minoritatem samestanu v Ptaju.

Zelo važno za KMETOVALCE!

Velika izdatna posodo za kmetia
v tej draginji zrnja je, prav
dober domaći mlin z naravnim
kamenjem, kakor se nahaja pri
vsakem navadnom dobrem vod-
nem mlincu.

S tem zopet ne vzboljšam
Pfeifer - jevem domaćem
mlinom se zamora napraviti iz
vsakega zrnja, vsakostno meke
in zdrob (gris) za vso kmetijo
in gospodske rabe z laktoto na
ročno gonitev, kakor tudi delo
z živilo, motorno in vedno silo.

Zahtevajte canike brezplačno
in poštnino presto.

Tovarna za mline, kmetijske stroje, žage itd.,
livarna za železo in medenino

J. Pfeifer v Hočah
pri Mariboru (Štajersko)

— Domače podjetje! —

! KAVA !

50% cenejša:

Ameriška štedilna kava, vese-
aromaticna, izdatna in štedilna.
5 kg poskusna vreča 11 K franko
po povzetju. Pol kilograma vele-
prima najfinječji čaj K 2:20 oddaja
A. Sapira, eksport kave in čaja
Galanta 496, Ogrsko. 278

Volno

ovčjo, oprano in neoprano kupim
vsako množino po najvišji ceni
proti takojšnjem plačilu ter plačam
vožnjo sam. Veletrgovina

R. Stermecki

Celje štev. 17 (Štajersko.)

Knjigarna, umetnine in muzikalije.

Goričar & Leskovšek

Celje

trgovina s papirjem, pisalnimi
in risalnimi potrebščinami na
debelo in drobno, priporoča:
trgovcem in preprodajalcem
velikansko izberi dopisnice

XX po raznih cenah. XX

Za gostilničarje:Papirnate servijete vsled
novih predpisov namestnije v
Gradcu po zelo nizkih cenah.

Vsak svoj mlinar.

S poleg stojecim ročnim mlincem
lahko zamejte vsakdo doma svoje
zrnje, kakor koruzo, ječmen, žito,
oves. Mlin je tako trpežen in stane
samo 20 K; plača se lahko tudi
v 4 enakih mesečnih obrokih.

Naročila spremema Teodor Zdarski
v Mariboru ali Zinauer & Co. Sv.
Jakob v Slov. gor.

296

Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptiju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Uradne ure

so: vsako sredo, vsak petek in vsak sejmski dan od 8.
do 12. ure in vsako nedeljo od 8. do pol 10. ure dopoldne.
Vplačuje in izplačuje se redno samo ob srednjih
časovih. Pojasnila se dajejo vsak dan od 8. do 12. ure dop-

Hranilne vloge

obrestuje po 5%, od 1. in 16. v mesecu po vložitvi in do
15. in zadnjega pred dvigom. Nevzdignjene obresti se
koncem janija in decembra vsakega leta pripisajo glavnici
ter takor ta-le obrestajojo. Sprejemajo se hranilne
knjižice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se pri tem
obrestovanje kaj prekinilo in ne da bi stranka imela pri
tem kakih potov ali sitnob.

Na razpolago so strankam brezplačno poštno-hranilne po-
ložnice št. 118.060 in domači nabiralniki.

Posojila

se dajejo na vknjižbo po 5%, do 8%, na vknjižbo in
poročilo po 6%, na menice po 6%, na zastavo vred-
nostnih listin in tečedi račna pod ugodnimi pogoji.

Prezamejmo se delgevi pri drugih zavodih in zasebnikih
pročnje na sodnijo za vknjižbo in izbris vknjižbe del-
posojilnika brezplačno stranka plača same koleke.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo

Obrestuje hranilne vloge po

4 1/2 %

od dneva vloga do dneva vzdiga.

Rentni davek plača posojilnica sama.

Daje posoililo

na vknjižbo, na osebni kredit in na zastavo
vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji.
Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brez-

plačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure
dopoldne.

- Posojilnica daje tudi domače hranilnike. -

v lastni hiši (Hotel 'Pri belem volu') v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.

Spodnještaj. ljudska posojilnica v Mariboru

Hranilne vloge

so sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadno po 4 1/2 %, proti trimesečni odpovedi po 4 1/4 %. Obresti se pripisujejo k kapitalu
1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinile.

Posojila se dajajo le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5 1/4 %, na vknjižbo sploh po 5 1/2 %, na vknjižbo in poročilo po
5 1/4 % in na osebni kredit po 6 %. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgevi pri drugih denarnih zavodih
prevzame posojilnica v svoje last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le kolke.

Uradne ure so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izvzemši praznike. V uradnih urah se sprejemajo
in izplačuje denar.

Pojasnila se dajajo

in prošnje prejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica št. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).